5 500 000 ТОННА ТАЙЁР!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 271 (17.553). • 25 ноябрь 1979 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

РЕСПУБЛИКА ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ АЖОЙИБ ҒАЛАБАСИ

Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль, ноябрь Пленумлари қарорларини бажара бориб ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўрток Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқларига амал қилиб, меҳнатда катта ғалабага эришдилар — республика ғаллакорлари шу йилнинг оғир об-ҳаво шароитларида донли экинлардан мўл ҳосил етиштирдилар, уни уюшқоқлик билан, қисқа муддатларда йиғиштириб олдилар ва ғалла етиштириш ҳамда давлатга сотиш юзасидан оширилган мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар.

Республика колхоз ва совхозлари биринчи марта 2 миллион 627 минг тонна дон йиғиштириб, давлатга 1 миллион 139 минг тонна ғалла сотдилар. Умумий ғалла тайёрлаш ҳажми 1,6 баравар ошириб бажарилди. Умумий миқдордан бошоқли экинлар дони 637 минг тонна, шоли 349 минг тонна ва маккажўхори 153 минг тонна тайёрланди.

Ғалла қабул қилиш пунктларига 200 минг тонна дон етказиб берган Қорақалпоғистон АССРнинг, 185 минг тонна дон топширган Қашқадарё областининг, 180 минг тонна дон топширган Жиззах областининг, 120 минг тонна дон топширган Самарқанд областининг, 115 минг тонна дон етказиб берган Тошкент областининг хўжаликлари юксак кўрсаткичларга эришдилар. Андижон, Бухоро, Наманган, Сурхондарё, Сирдарё, Фарғона ва Хоразм областларининг колхоз ва совхозлари дон харид қилиш умумий ҳажмини анча ошириб бажардилар.

Бу эса республикага ғалла тайёрлаш беш йиллик ҳажмини тўрт йил ичида анча ошириб адо этиш имконини берди. Планда белгиланган 3 миллион 438 минг тонна ўрнига давлатга 3 миллион 987 минг тонна ёки 550 минг тонна кўп дон сотилди.

Қашқадарё областининг хўжаликлари ғалла тайёрлаш ўнинчи беш йиллик планини 156 процент, Бухоро области 155 процент, Андижон области 136 процент, Самарқанд области 134 процент, Фарғона области 132 процент, Наманган области 131 процент, Сурхондарё области 130 процент, Тошкент области 129 процент, Жиззах области 122 процент, Сирдарё области 111 процент бажардилар.

Республика ғаллакорлари фидокорона меҳнат ва деҳқончилик маданиятни ошириш туфайли донли экинлар ҳосилдорлигини анча кўпайтиришга эришдилар. Жиззах областидаги «Ударник», «Қизил чорвадор», «Зомин», «Ғаллаорол» совхозлари, Тошкент областидаги Ворошилов номли, «Ташконезавод», Жуков номли, «Оҳангарон» совхозлари, «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», «Қизилту», «Правда» колхозлари. Сурхондарё областидаги «Сайроб», Қашқадарё областидаги Охунбобоев номли ва Карл Маркс номли совхозлар лалми ерларнинг ҳар гектаридан 16—18 центнердан буғдой ва арпа йиғиштириб олдилар. Суғориладиган майдонларнинг ҳар гектаридан 50—62 центнердан бошоқли экинлар донини янчиб олган Пахтачи районидаги К. Маркс номли ва «Коммунизм», Нарпай районидаги «Ўзбекистон», Бағдод районидаги «Большевик», Шаҳрисабз районидаги «Ленинград» ва «Коммунизм» колхозлари, Шеробод районидаги Н. Муродов номли ва Сариосиё районидаги «Коммунизм» совхозларининг эришган ютуқларини алоҳида қайд этиб ўтиш керак.

Комбайнчилар — Чироқчи районидаги Охунбобоев номли совхоздан Жума Лапассов, «Кўкдала» совхозидан Хуррам Эшонқулов, Нишон районидаги «Нишон» совхозидан Эгам Панжиев, Муборак районидаги «Ғаллачи» совхозидан Аҳмад Сиддиқов, Советобод районидаги «Каттақўрғон» совхозидан Тиркаш Қурбонов, Қўшработ районидаги «Қўшработ» совхозидан Бердимурод Шакаров, Оҳангарон районидаги «Ғаллақудуқ» совхозидан Иван Попов бошоқли экинлар донини ўриб-йиғиб олишда астойдил меҳнат қилиб, 450—800 гектар майдондаги ғаллани йиғиштириб олдилар.

Ялпи буғдой ва арпа ҳосилининг кўпайиши билан бир қаторда, маккажўхори дони ва шоли етиштириш кескин равишда ошди. Бу йил колхоз ва совхозлар бир миллион тоннадан кўпроқ маккажўхори дони етиштирдилар. Экин майдонининг ҳар гектаридан 73 центнердан «каҳрабо дон» йиғиштириб олинди. Сурхондарё, Самарқанд, Қашқадарё областларининг хўжаликлари энг юқори ҳосил олишга эришдилар.

Кўпгина ғаллакорлар ҳар гектар ердан 100 центнердан ва ундан ошириб маккажўхори дони йиғиштириб олдилар. Улар орасида Свердлов районидаги А. Навоий номли колхоздан Чори Эгамов, Қамаши районидаги «Коммунизм йўли» колхозидан Гулбаҳор Нуриллаева, Самарқанд районидаги Улуғбек номли хўжаликлараро чорвачилик бирлашмасидан Баҳром Тоҳиров, Тўрақўрғон районидаги «Намуна» колхозидан Валижон Абдуллаев, Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозидан Абдурасул Эрназаров бошлиқ комсомол-ёшлар коллективлари бор.

Республика колхоз ва совхозлари шоликорликни ривожлантириш йўлида янги қадам қўйдилар. Ана шу қимматли озиқ-овқат экини бўлган шоли йил сайин кўпайиб бормоқда. Совхоз ва колхозлар бу йил 430 минг тоннадан кўпроқ шоли етиштирдилар, давлатга шоли сотиш плани 111 процент бажарилди.

Давлатга 200 минг тонна шоли топширган Қорақалпоғистон АССРнинг, 74,3 минг тонна шоли топширган Хоразм ва 36,4 минг тонна шоли топширган Тошкент областининг шоликорлари энг салмоқли ҳисса қўшдилар.

Республика хўжаликлари шу беш йилликнинг тўрт йили мобайнида давлатга 1 миллион 220 минг тонна ёки планнинг 121 проценти миқдорида шоли топширдилар.

Ҳар гектар ердан 50—70 центнердан шоли янчган Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг, «Янгиобод» ва «Гулистон» совхозларининг, Боғот районидаги «Боғот» совхозининг, Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли совхозининг, Қўнғирот районидаги Чапаев номли совхозининг, Қораўзак районидаги «Маданият» ва «Қораўзак» совхозларининг шоликорлари бу йил ажойиб натижаларга эришдилар.

Қўнғирот районидаги Чапаев номли совхоздан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати Уббиниёз Бекниёзов, Жолдасбой Акимниёзов, Мирзабой Карлибоев, Ленинобод районидаги «Олтинкўл» совхозидан Кадиримбет Турумбетов, Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли совхоздан Машарип Собиров ва Аҳмад Латипов, Боғот районидаги «Боғот» совхозидан Искандар Сапоев, Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозидан Раиса Тигай бошлиқ бригадалар гектар бошига 70—76 центнердан шоли хирмони кўтардилар. Гурлан районидаги «Гулистон» совхозидан Алексей Ким ва Александр Ли бошлиқ бригадалар эса 80 центнердан шоли олдилар.

КПССнинг аграр сиёсати муваффақиятли равишда рўёбга чиқарилганлиги, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва концентрациялаш амалга оширилганлиги туфайли кейинги йилларда республикада дон етиштириш ва тайёрлашни анча кўпайтиришга эришилди. Бу эса тармоқни интенсивлаш, донли экинлар ҳосилдорлигини ошириш ва таннархини пасайтириш учун чексиз имкониятлар яратиб берди.

Шу билан бирга республика ғаллакорлари меҳнатда ана шундай ғалабага колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассислари, тайёрлаш ва транспорт ташкилотлари ходимларининг фидокорона меҳнати туфайли эришдилар, улар зўр маҳорат кўрсатдилар ва бутун ўрим-йиғим конвейерининг аниқ-пухта ишлашини таъминладилар.

Ғалла қабул қилиш пунктлари ва элеваторлар пухта ва тўхтовсиз ишлаб турди.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари катта ташкилотчилик ва сиёсий иш олиб бордилар.

Республика ғаллакорлари келгуси йил ҳосили тўғрисида ғамхўрлик қилиб ўзларини уруғлик билан тўла таъминладилар.

Ҳозирги вақтда республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига мусобақалашиб, ўз куч-ғайратларини кузги дон экишни, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини йиғиштириб олишни тезроқ тугаллашга қаратмоқдалар, келгуси йилда мўл ҳосил етиштириш учун замин тайёрламоқдалар, чорва қишловини уюшқоқлик билан муваффақиятли ўтказиш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ Ворошилов районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг «Ҳурмат Белгиси» ордени кавалери, коммунист Испропул Арзиқулов бошлиқ бригадаси коллективи 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан пахта ҳосили олиб, планни уддалаган эди. Улар ҳозирда 35 центнерлик марра учун курашмоқдалар. Суратда: бригада бошлиғи И. Арзиқулов.

А Тўраев фотоси.

ПАХТА-ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 24 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

ҚҚАССР	0,37	119,49	0,30	108,93
БУХОРО	0,56	111,61	0,72	99,07
ТОШКЕНТ	0,60	110,68	0,25	106,36
ҚАШҚАДАРЁ	0,46	107,54	0,65	95,28
СИРДАРЁ	0,57	105,28	0,29	90,66
ХОРАЗМ	0,80	102,05	1,04	103,64
ЖИЗЗАХ	0,95	101,00	0,86	99,13
Сурхондарё	0,67	99,35	0,64	75,11
Самарқанд	1,39	85,66	1,89	74,52
Фарғона	1,00	83,73	0,76	64,89
Наманган	0,87	83,04	0,64	82,54
Андижон	0,85	81,65	0,79	71,88
Республика бўйича:	0,77	97,03	0,75	88,24
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Бухоро	2,01	98,39	1,52	59,54
Қашқадарё	1,02	94,51	1,06	88,33
Сурхондарё	0,81	91,93	0,34	74,49
Наманган	1,02	68,38	—	47,93
Республика бўйича:	0,98	92,94	0,65	77,72

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилдилар:

Сурхондарё области — область партия комитетининг секретари ўрток А. К. Каримов, область ижроия комитетининг раиси ўрток Н. Т. Туробов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Х. Э. Бердиев, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи ўрток Б. Б. Бозоров, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти ишлаб чиқариш бирлашмасининг раиси ўрток Ҳ. Жабборов, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток А. Номозов, область комсомол комитетининг секретари ўрток Т. У. Таниқулова;

Когон района — район партия комитетининг биринчи секретари ўрток Қурбонов, район ижроия комитетининг раиси ўрток Баротов, район комсомол комитетининг секретари ўрток Ашуров, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Худойқулов, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток Саломов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток Ғафуров;

Пахтакор района — район партия комитетининг биринчи секретари ўрток Маматқулов, район ижроия комитетининг раиси ўрток Бекетов, район комсомол комитетининг секретари ўрток Пардаев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Нуралиев, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток Тоғаев, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток Орифжонов;

Китоб района — район партия комитетининг биринчи секретари ўрток Султонов, район ижроия комитетининг раиси ўрток Мансуров, район комсомол комитетининг секретари ўрток Неъматов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Маҳмудов, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток Каримов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток Кенжаев.

ИЛМИЙ ИЗЛАНИШЛАР ПЕШҚАДАМИ

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг павильонларидан бирида очилган юбилей виставкаси Ленин орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг 50 йиллигига бағишланган.

ВАСХНИЛ — аввало кадрлар ўчоғидир. Совет фанининг катта-катта намояндалари — Д. Н. Прянишников, И. В. Мичурин, В. Р. Вильямс, Р. Р. Шредер шу ерда ишлаганлар. Эришган катта ютуқлари учун академиянинг ўнлаб олимларига Ленин мукофоти за СССР Давлат мукофоти берилган. ВАСХНИЛнинг йирик олимларидан 24 киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлган.

ВАСХНИЛ 50 йил ичида босиб ўтган шонли йўл совет кишиларини ҳақли равишда фахрлантиради.

СССР Министрлар Советининг Раисининг ўринбосари З. Н. Нуриев 23 ноябрда юбилей виставкасини очди.

(ТАСС).

СУРХОНДАРЁ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ РАПОРТИ

Сурхондарё область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, 1979 йил пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 24 ноябрь куни бажардилар. Давлатга 480 минг тоннадан зиёд пахта, шу жумладан 179 минг тонна қимматли ингичка толали навлари сотилди. Ҳар гектар ердан ҳозиргача 36 центнердан ўрта толали ва 27 центнердан ингичка толали пахта йиғиштириб олинди. Терилган пахтанинг 92 процентдан кўпроғи биринчи сортга топширилди.

КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг доимий ва ҳар томонлама ёрдами туфайли, юксак уюшқоқлик, мардлик ва маҳоратни табиат инжиқликларига қарши қўя билган область колхозчилари ва совхозларининг ишчилари, механизаторлари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассислари, транспорт ва тайёрлаш органлари ходимлари — барча меҳнаткашларининг фидокорона меҳнати, партия, совет ва комсомол ташкилотлари катта ташкилотчилик ишини олиб борганликлари туфайли ана шундай муваффақиятга эришилди. Область пахтакорларининг меҳнат ғалабасига барча районлар ҳисса қўшдилар. 56 минг тонна пахта тайёрлаган Ленин йўли районининг, 43 минг тонна пахта тайёрлаган Шеробод районининг, 59 минг тонна пахта тайёрлаган Гагарин районининг, 52 минг тонна пахта тайёрлаган Термиз районининг, 45 минг тонна пахта тайёрлаган Қумқўрғон районининг хўжаликлари катта муваффақиятларга эришдилар. Областнинг Ленин номли, «Пограничник», «Ўзбекистон», А. Набиев номли, «ВЛКСМ 30 йиллиги», «Таллиморон», «Ҳазорбоғ», «Октябрь 60 йиллиги» совхозлари, Термиз районидаги «Қизил Юлдуз» колхози, Сариосиё районидаги «Ленинград» колхози, Шўрчи районидаги К. Маркс номли, Чкалов номли колхозлар, Жарқўрғон районидаги «Социализм» колхози ва бошқа хўжаликлар пахта тайёрлаш планини анча ошириб бажардилар.

Машина бункерларидан 500 — 650 тоннадан пахта тўккан механик-ҳайдовчилар — Ленин номли совхоздан Хурсанд Доноев, Арабали Дўстмуродов, Будённий номли совхоздан Хўжамқул Рустамов, Охунбобоев номли совхоздан Нормўмин Иброҳимов, «Пограничник» совхозидан Панжи Шукуров, Эшқул Бўриев ва кўплаб бошқа механизаторларнинг иши юксак маҳорат намунаси бўлди. «Октябрь 60 йиллиги» совхозидан Норой Ҳайдарова, «Пахтакор» совхозидан Холиқ Холмуродов, «Таллиморон» совхозидан Мурод Тўраев, «Сурхон» совхозидан Хайрулло Шаропов машина теримида юксак меҳнат намуналарини кўрсатдилар.

Областнинг барча шаҳарларидаги ва район марказларидаги корхоналар, муассасалар ва ўқув юртларининг коллективлари пахта тайёрлаш планининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшдилар. Улар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан пахтакорларга ёрдамга келиб, ҳосил йиғим-теримида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Пахтазорларда меҳнат ғайрати жўш урмоқда. Етиштирилган бутун ҳосилни йиғиб-териб олишни тезда тугаллаш ва давлатга қўшимча равишда камида 30 минг тонна пахта топшириш учун астойдил кураш давом этмоқда.

Областда давлатга дон, сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, мева, узум, пилла, қоракўл тери, жун сотиш йиллик ҳажмлари муддатидан илгари бажарилди. Умумиттифоқ фондига мева ва сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш планлари анча ошириб адо этилди.

Область колхоз ва совхозлари пахта ҳосилини йиғиштириб олиш ва давлатга бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотларини топширишни тугаллаш ишларини олиб бориш билан айни бир вақтда 1980 йил ҳосили учун, чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун кузги-қишки ишларни авж олдириб юбордилар.

ОЛТИН ҚЎЛЛАР ЖАСОРАТИ

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

Ўтган куни республикада 43 минг 388 тонна пахта терилди. Шундан 3138 тоннаси ингичка толали пахтадир. Яна бир область — Сурхондарё пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажарди. Самарқанд ва Фарғона областларида кунлик теримда энг юқори кўрсаткичга эришилди. Самарқанд 1,39, Фарғона 1,00 процент пахта топширди.

ПИСКЕНТЛИКЛАР ЗАФАРИ

Тошкент область Пискент районининг деҳқонлари давлатга 45 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» топшириб, социалистик мажбуриятларини бажардилар. Ҳосилнинг 85 проценти биринчи сортларга қабул қилинди. 36 минг тоннадан зиёд пахта машиналар ёрдамида терилди. Тельман номли колхознинг Ортиқ Мавлонов бошлиқ бригадаси гектаридан 50 центнердан хирмон кўтарди. «Гулистон» колхозидан Абдуғани Назирқулов, Маннон Мусаев, 1-«Пискент» совхозидан Умарқул Қосимов, 2-«Пискент» совхозидан Гулали Мамедов бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 40—43 центнерни ташкил этди. Илғор механизаторлардан Маннон Қўшаев, Мусадим Шоазимов, Нуриддин Ҳайдаров, Ҳудойқул Маҳсумовлар ўз машиналари бункерларидан 160—200 тоннадан пахта тўкдилар.

Ҳосилни йиғиб-териб олишда пойтахтнинг Октябрь ва Сергели районларининг ҳамда Олмалиқ шаҳрининг меҳнаткашлари фаол қатнашмоқдалар.

ҚЎРИҚ «ОҚ ОЛТИН»И

«Джизакстепстрой» территориал бошқармасининг қўриқ совхозлари меҳнатчилари пахта тайёрлаш планини бажардилар. Улар гектаридан 25 центнердан хирмон кўтариб, 184 минг тонна пахта топширдилар. Йиғим-теримда ҳал қилувчи роль ўйнаган механизаторлар ҳосилнинг 84 процентини машиналарда териб бердилар. Социалистик мусобақада Рокоссовский номли, Собир Раҳимов номли, «Ўзбекистон» совхозлари пешқадамлик қилдилар.

«Джизакстепстрой» меҳнатчилари республика хирмонига қўшимча равишда яна 30 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга қарор қилдилар. Совхозларнинг коллективлари пахта йиғиб-териб олиш билан бир қаторда беш йилликнинг сўнгги йили ҳосили учун кузги-қишки ишларни қизитиб юбордилар.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

Жиззах область Октябрь районидаги Охунбобоев номли совхоз коллективи пахта тайёрлаш планини адо этди. Давлатга 10150 тонна «оқ олтин» топширилди. У. Қораев, Х. Деҳқонов, Н .Тиллаев, Э. Элибоев, М. Ражабов раҳбарлик қилаётган пахтачилик бригадалари гектаридан 30 центнердан ошириб ҳосил олдилар.

* * *

Қашқадарё область Қамаши районининг меҳнатчилари 38 минг тонна «оқ олтин» топшириб, план топшириқларини ошириб адо этдилар. Ҳосилнинг ярмидан кўпроғи машиналарда териб олинди. Ҳар бир агрегат билан ўртача ҳисобда 130 тоннадан пахта терилди. Шу кунларда «Гулистон» совхози, «Партия XXII съезди», «Коммунизм йўли», Калинин номли колхозларда пахта терими жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

* * *

Бухоро областининг меҳнатчилари бу йилги мавсумда Ватанга 600 минг тонна «оқ олтин» топширдилар. Шунинг 27,5 минг тоннаси ингичка толали пахтадир.

* * *

Фарғона областидаги яна уч йирик пахтачилик хўжалиги — Киров районидаги Киров номли совхоз, Бағдод районидаги «Большевик» колхози ва Бувайда районидаги «Ленинград» колхозлари пахта топшириш планини бажардилар. Киров номли совхоз меҳнатчилари 15 минг 655 тонна пахта тайёрладилар. Гектаридан 32 центнердан ҳосил олинди. Совхоз деҳқонлари ялпи хирмонни 17 минг тоннага етказишга қарор қилишди.

АНДИЖОННИНГ 500 МИНГ ТОННАСИ

Андижон области пахтакорлари республиканинг улкан «оқ олтин» хирмонига 500 минг тонна пахта топширдилар. Давлатга 33 минг тонна биринчи сорт пахта топширган Бўз районы деҳқонларининг меҳнати мақтовга сазовордир. Шуниси қувончлики ҳосилнинг 90 проценти машиналарда терилди. А. Салимов, М. Жалолов, М. Тўраев Ф. Мамажонов ва Б. Деҳқонов сингари механизаторлар ўз «зангори кема»лари бункерларидан 350 тонна ва ундан ошириб «оқ олтин» тўкдилар.

ПЛАНЛАШТИРИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК, ХЎЖАЛИКНИ ЯНАДА САМАРАЛИ ЮРИТАЙЛИК

ГУЛИСТОН, 23 ноябрь. (ЎзТАГ мухбири). Бу ерда Сирдарё область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда область партия, совет, касаба союз, комсомол, хўжалик органларининг КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг планлаштиришни яхшилаш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга хўжалик механизмининг таъсирини кучайтириш тўғрисидаги қарорларини бажариш соҳасидаги вазифалари кўриб чиқилди.

Йиғилишда Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари В. А. Хайдуров нутқ сўзлади.

СУРХОН САХОВАТИ

КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартияси XIX съезди, партиянинг Марказий Комитетининг июль ва ноябрь (1978 йил) Пленумлари талабларини ва қарорларини дастуриламал қилиб олган Сурхондарё областининг қишлоқ меҳнаткашлари бу йилги ҳаддан ташқари ноқулай об-ҳаво шароитларига қарамай қийинчиликларни бартараф этиб, пахтачиликда мардонаворлик ва фидокорлик намуналарини кўрсатдилар. Сурхондарё деҳқонлари жонбозлик кўрсатиб [illegible] мўл ҳосил етиштиришга муяссар бўлишди. Пахта тайёрлаш бўйича 1979 йилги белгиланган халқ хўжалик плани ошириб бажарилди. Она-Ватан омборларига 460 минг тоннадан зиёд саховатли Сурхон ерининг оқ олтини топширилди. Шу жумладан, [illegible] тайёрланган ҳосилнинг 179 минг тоннаси [illegible] қимматбаҳо хом ашё бўлган ингичка толали пахтадир.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Сурхондарё области партия ташкилотлари КПСС XXV съезди тарихий қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалигини комплекс ва интенсив ривожлантириш [illegible] Пленумлари қарорларида ҳамда ўртоқ Л. И. Брежневнинг [illegible] кўрсатмаларига амал қилиб, ўзининг диққат-эътиборини деҳқончиликни ривожлантириш, ирригация-мелиорация ишларини тубдан яхшилаш, комплекс механизация ва химизацияни кенг жорий этишга қаратди. [illegible]

[illegible] улкан хирмонига муносиб ҳисса қўшиш учун ғайрат билан [illegible] Термиз, Қумқўрғон районларида [illegible] Улар ҳозир социалистик мажбурият ҳисобига «оқ олтин» сотяптилар. Областимизда энг кўп пахта етиштириб берадиган Шўрчи, Денов, Сариосиё, Жар-

қўрғон районларининг деҳқонлари ҳам ғалабага [illegible]

Мўл ҳосил етиштириш йўлида [illegible] коммунистлар ва комсомоллар олдинги сафларда бордилар. [illegible]

Маълумки, 1977 йили март ойида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети [illegible] Сурхондарё, Қашқадарё, Бухоро [illegible] ингичка толали пахта етиштиришни [illegible] тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилган эди. [illegible] Термиз, Жарқўрғон, Гагарин, Шеробод, Ленин йўли, Қумқўрғон районларида [illegible] Улар давлатга 52 минг тонна ингичка толали пахта сотиб, халқ хўжалик планларини анча ошириб адо этдилар ва яна 5000 тонна ипак пахта сотиб, социалистик мажбуриятларини ҳам ошириб адо этишга қатъий сўз бердилар. Областдаги 15 та йирик хўжалик ингичка толали пахта тайёрлаш планини 101—113 процент [illegible]

Йиғим-терим ишлари [illegible]

Областда 50 — 60 центнерлик [illegible] юқори ҳосил усталари —

— Шеробод районидаги «Шеробод» совхозининг Ўскин Аҳмедов, Гагарин районидаги «Пограничник» совхозининг Эшқул Бўриев ва Панжи Шукуров, Ленин йўли районидаги Будённий номли совхознинг Хўжамқул Рустамов ўртоқлар бошлиқ бригадалари ҳозиргача 60 центнерлик маррани забт этиб, 65 центнерлик хирмон учун курашмоқдалар.

Бир неча йиллардан бери юқори ҳосил етиштириш ва пахтачиликни механизациялаш ишининг карвонбошиси бўлиб келаётган Ленин йўли районидаги Будённий номли совхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Абдусаттор Қурбонов, Жиянқул Рустамов, СССР Олий Совети депутати Холмўмин Сафаров бошлиқ бўлимлари деҳқонларининг ишини алоҳида ҳурмат билан тилга оламиз.

Йиғим-терим ишини юксак даражада уюшқоқлик билан ташкил этган ўнлаб бригада ва бўлимлар, кўплаб колхоз ва совхозлар халқ хўжалик планларини ошириб адо этибгина қолмай, социалистик мажбуриятларини ҳам қисқа муддатларда бажаришга ҳаракат қилмоқдалар. Булар жумласига Шеробод районидаги «Октябрь 60 йиллиги», Қумқўрғон районидаги «Ўзбекистон», «ВЛКСМ 30 йиллиги», Гагарин районидаги «Пограничник», Абдулла Набиев номли, «Советобод», Ленин йўли районидаги Ленин номли, Охунбобоев номли, Термиз районидаги «Таллимарон», «Гулбаҳор», Денов районидаги «Ҳазорбоғ», Карл Маркс номли, Шеробод районидаги Усмон Юсупов номли, «Партия XXV съезди» совхозлари, Шўрчи районидаги Чкалов номли, Карл Маркс номли, Термиз районидаги Куйбишев номли, «Қизил юлдуз», Сариосиё районидаги «Ленинград», Қумқўрғон районидаги «Москва» колхозлари киради.

Йиғим-терим мавсумида кўпминг / килограммчилик ҳаракати кенг қулоч ёйди. Юзлаб теримчилар мавсумда социалистик мусобақани авж олдириб, 10—15 тоннадан ва ундан ҳам ошириб пахта теришга эришдилар. Қўшни Қашқадарё пахтакорлари билан олиб борилган анъанавий мусобақа пахтачиликни ривожлантириш ва ҳосилдорликни оширишда самарали роль ўйнади.

Сурхондарёнинг катта хирмонини бунёд этишда шаҳар ва район марказлари аҳолиси, студентлар, мактаблар ва билим юртлари ўқувчилари пахтакорларга мададкор бўлишди.

Областимиз меҳнаткашлари 1979 йилда пахта билан бир қаторда қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ҳам яхши натижаларни қўлга киритдилар. Давлатга дон, пилла, қоракўл тери, сабзавот, мева, полиз маҳсулотлари ва узум сотиш планлари ошириб бажарилди. Чорва маҳсулотлари — гўшт, сут, тухум тайёрлаш ҳажмлари бултургига нисбатан анча кўпайтирилди.

Областимиз хўжаликларининг пахта далаларида ҳали ҳосил бор. Унинг бирор граммини ҳам нест-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш ишлари жадал суръатлар билан давом эттирилмоқда. Мавжуд механизмлар — пахта ва тўкилган пахтани терадиган машиналар, кўрак юлaдиган, чувийдиган агрегатлар тўла қувват билан ишлаб турибди. Меҳнатга қобилиятли барча ишчи кучлари далага сафарбар этилган.

Сурхондарё областининг меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан даладаги бор ҳосилни сўнгги мисқолларигача нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва республиканинг 5 миллион 700 минг тонналик улкан хирмонига муносиб ҳисса қўшиш учун жонбозлик кўрсатиб, қизғин кураш олиб бормоқдалар. Доҳиймиз В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллигини муносиб совғалар билан нишонлаш учун бошланган бу кураш кундан-кунга қизғин тус олмоқда.

А. КАРИМОВ,
Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари.

БАХТИМИЗ УЧУН КУРАШГАНЛАР

ПАРТИЯ ФАРЗАНДИ

Улуғ Октябрь социалистик революцияси мамлакатимизда, шу жумладан, республикамизда ўзининг бутун ҳаёти ва пок виждонини халқ бахт-саодати, революция иши ҳамда социалистик жамият қурилиши учун бағишлаган ажойиб партия ва давлат арбобларини тарбиялаб етиштирди. Бундай кишиларнинг шарафли номлари халқимиз қалбида яшамоқда. Партиянинг ана шундай актив курашчиларидан бири Абдуллажон Алихоновдир. Фарғона водийсида босмачиларни таг-томири билан тор-мор келтиришда ва Ўзбекистонда социалистик жамиятни барпо қилиш учун кураш йилларида катта жасоратлар кўрсатган партия фарзанди сифатида унинг номи ҳурмат билан тилга олинади.

Абдуллажон Алихонов 1899 йили Фарғона водийсининг Асака уездида камбағал-деҳқон оиласида дунёга келди. Отаси вафотидан сўнг у жуда ёш бўлишига қарамай, феодал бойлар қўлида оғир меҳнат қилишга, ҳаёт кечиришга мажбур бўлди. Айни вақтда у билим олишга ҳам қизиқар эди. Ўзининг бу яхши ниятларини амалга ошириш учун 1914 йили Фарғонадаги тузем мактабига ўқишга кирди. Лекин турмуш шароитининг оғирлиги ва иқтисодий қийинчиликлар туфайли ўқишни охирига етказа олмади. Абдуллажон эксплуататор синфлар ҳукмрон бўлган, чор Россияси истибдодида эзилган меҳнаткаш халқнинг оғир аҳволини ўз кўзи билан кўрди, ҳаётдаги ички қарама-қаршиликларнинг туб илдизлари нимада эканлигини англаб етди.

Унинг қалбида эксплуататор синфларга қарши кураш олови тобора алангаланиб борди. Революцион кайфиятдаги ишчилар, рус большевиклари унинг сиёсий онгининг ўсиб боришига, ҳаётдаги ўз ўрнини топишига катта таъсир кўрсатмай қолмади.

Октябрь революцияси ғалабасидан кейин у Фарғона водийсида Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун олиб борилган курашда актив қатнашди. 1918 йили у РКП (б) сафига кирди. Фарғона водийсида Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, ички контрреволюцион унсурларга қарши курашда у ўт бўлиб, олов бўлиб чақнади.

Бу умумхалқ ишида рус ишчилар синфининг кўзга кўринган вакиллари, ажойиб революционер кишилар унга жуда катта ёрдам беришди. А. Алихонов Андижон шаҳридаги пахта тозалаш заводида ишлаётган ишчилар билан яқиндан алоқада бўлар, улардан рус тилини ўрганар, сиёсий жиҳатдан чиниқиб борарди.

1918 йилдан бошлаб Фарғона водийси шаҳар ва қишлоқларида босмачилик ҳаракати кучайиб кетди. Бу ҳаракат Ўзбекистонда Совет ҳокимиятига қарши бўлган миллий буржуазия, феодал ва клерикал элементлардан ташкил топган қора кучлар билан чамбарчас боғланган эди. Коммунистик партия уларни таг-томири билан қўпориб ташлаш ва Фарғона водийсида Совет ҳокимияти ғалабаларини мустаҳкамлаш вазифасини қўйди. Бу вазифани амалга оширишда ёш коммунист А. Алихонов ҳам четда қолмади, албатта. 1918—1923 йиллари Асакада у қизил гвардия отрядининг актив ташкилотчиси, раҳбари сифатида катта ишларни амалга оширди. Айни вақтда у меҳнаткаш халқ орасида актив пропагандист сифатида Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг мақсад ҳамда вазифаларини халққа тушунтирар, оммани янги ҳаёт сари, буюк ишлар сари даъват этарди. Унинг ташаббуси билан Асака районида «Қўшчи союзи»нинг дастлабки комсомол ячейкалари ташкил этилди. Бу ячейка босмачилик ҳаракатига қарши курашда катта роль ўйнади.

Асака районида Совет ҳокимиятини мустаҳкамлашда А. Алихонов бошлиқ бўлган революцион комитет катта хизмат қилди. Комитетнинг сиёсий раҳбари ва ташкилотчиси сифатида у босмачилар илдизига болта урди. Контрреволюцион элементларни тор-мор келтиришда қаҳрамонликлар кўрсатди.

Коммунистик партия 1924 йилдан бошлаб уни масъул вазифага даъват этди: Қорақалпоғистонга революцион комитетнинг раиси қилиб ишга юборди. 1925 йили эса партия уни Бухоро шаҳар милиция бўлимининг бошлиғи қилиб ишга тайинлади. Маълумки, Бухорода демократик ва социалистик қайта ўзгартиш қилиш жуда оғир шароитга тўғри келарди. Амирлик истибдодида жуда оғир ҳаёт кечирган меҳнаткаш халқнинг маданияти, экономикаси, ўтириб қолган турмуши машаққатли эди. Бу қийинчилик ҳар бир қадамда сезиларди. Шунинг учун ҳам Коммунистик партия Бухорода социал-иқтисодий қайта ўзгартишларни амалга ошириш учун ғоявий-тарбиявий ишларни йўлга қўйишни муҳим вазифа қилиб белгилади. Бу ишларни амалга оширишда А. Алихонов шаҳарда партиянинг ташкилотчиларидан бири бўлди.

Коммунистик партия А. Алихоновни 1924 йил сентябрь ойида Москвага ВКП (б) Марказий Комитети ҳузуридаги уезд партия ходимлари тайёрлаш курсига ўқишга юборди. Бу ерда у марксизм-ленинизм классиклари асарлари билан танишди, партия ва совет қурилиши масалаларини пухта ўрганди, халқ оммасига раҳбарлик қилишда ташкилотчилик санъатини эгаллади, сиёсий билимини ҳар томонлама оширди.

Бу курсни тамомлагач, 1925 йили Ўзбекистонга қайтиб келди ва дастлаб Марғилон шаҳар партия комитетида бўлим мудири, кейинчалик шаҳар партия комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлади. 1926—1928 йиллари у Асака ва Ворошилов район коммунистларининг етакчиси сифатида бир қатор диққатга сазовор ишларни амалга оширди. 1929—1930 йиллари А. Алихонов Ўзбекистон КП (б) Андижон ва Сурхондарё округ комитетларида масъул вазифаларда ишлади.

У раҳбарлик лавозимларида ишлар экан, коммунистлар ва кенг меҳнаткашлар оммаси ўртасида сиёсий етук партия ходими сифатида катта ҳурмат ва эътиборга сазовор бўлди. У иш фаолиятида Фарғона водийсида ички душманларни тор-мор келтиришда, тажрибали партия ва совет аппарати ходимларини тарбиялашда, ер-сув реформасини ўтказишда, саводсизликни тугатишда ва маданий революцияни амалга оширишда, коллективлаштиришни охирига етказишда ташкилотчи коммунистлар билан мустаҳкам алоқада иш кўрди. Коммунистик партия қарорларини оғишмай амалга оширди.

30-йиллари А. Алихонов масъул вазифаларда ишлади. У Ўзбекистонда «Колхозцентр»да, СССР Ер ишлари халқ комиссарлигида инструктор, кейинчалик, Тожикистон Автоном Республикасига қарашли Нов МТСининг сиёсий ишлар бўйича бошлиғи бўлиб ишлади. 1932 йили СССР «Колхозцентр» қошидаги Бутуниттифоқ олий колхоз мактабига ўқишга юборилди. Ўқишни тугатгач, у ўзининг бутун куч ва билимини, тажриба ва маҳоратини республика қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, энг муҳими, пахтачиликни янада тараққий эттиришга, Ўзбекистонни мамлакатимизнинг асосий пахта базасига айлантиришга бағишлади. Коммунистик партия А. Алихоновни бошқа қардош республикаларда ҳам пахтачиликни ривожлантириш ишларига ёрдам беришга даъват этди. 1934-35 йиллари у Бокуда ишлади, Озарбайжонда пахтачилик совхозлари ташкил этиш ишига раҳбарлик қилди, ташаббус ва ташкилотчилик намуналарини кўрсатди. 1939 йили партия уни яна Ўзбекистонга ишга йўллади. Республикамизда Ўзбекбирлашув ишини жонлантиришда актив қатнашди.

Немис-фашист босқинчилари она-Ватанимизга хиёнаткорона ҳужум бошлаган пайтда Абдуллажон Алихонов қалб амри билан фронтга отланди. Ватан жанггоҳларида қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб, урушда ҳалок бўлди.

Халқ бахт-саодати йўлида ўзининг юрак қўри, пок виждони ва бутун ҳаётини бахшида қилган Коммунистик партиямизнинг оташин курашчилари мангу яшайдилар. Абдуллажон Алихонов ҳам республикамизда ана шундай бахтга мушарраф бўлган кишиларнинг биридир. Агар А. Алихонов ҳозир ҳаёт бўлганида эди 80 ёшга тўлар эди. Ўзбекистонда социализм қурилишини амалга оширишда, босмачилик ҳаракатини таг-томири билан тор-мор келтиришда, мамлакатимизда маданий революцияни амалга оширишда унинг хизматлари беқиёсдир. Улуғ Октябрь социалистик революцияси юзага келтирган ва Коммунистик партия тарбиялаб вояга етказган халқимизнинг ажойиб фарзанди Абдуллажон Алихоновнинг катта ишлари, хизматлари коммунизм қурувчи ёш авлод учун ҳаёт мактаби бўлиб қолади.

Ш. ЗИЁМОВ,
Ўзбекистон КП Марказий Комитети қошидаги Партия тарихи институтининг партия қурилиши сектор мудири, тарих фанлари кандидати.
Р. ПУЛАТОВА,
шу институтнинг илмий ходими.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 110 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

ХАЗИНАКОРЛАР ВАХТАДА

Бепоён Қарши чўлининг усти «оқ олтин»га кон бўлса, ости турли хил қазилма бойликларига эга. Ана шу хазиналар кўзини очишда «Ҳурмат Белгиси» орденли «Ўзбекнефтегазгеология» бирлашмаси коллективи жонбозлик кўрсатаётир. Бирлашмамиз ишчилари ва инженер-техник ходимлари самарадорлик ва сифат беш йиллиги давомида меҳнатда юксак зафарларни қўлга киритмоқдалар. Бу ерда ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йили ўн ойлик плани ортиғи билан бажарилди.

Коллективимиз планга қўшимча 4,5 миллиард кубометр газ ишлаб чиқарди. Сардоба ва Кемачи майдонларида 2 та янги ер ости кони очилди. Қарши чўлидан топилган 2 та «зангори олов» кони республика газ саноати ишлаб чиқариши учун фойдаланишга топширилди.

Бирлашмамизда мавжуд техника ва имкониятлар, янги технология ва резервлар ишга солинаётганлиги, рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракати кенг қулоч ёзаётганлиги туфайли ҳам 400 минг сўм соф фойда олинди. Шунингдек, чуқур пармалаш ва проходкалаш ишларида ҳам бирмунча ютуқларга эришилди.

Ростовликлар ташаббуси асосида қолоқларсиз ишлаш коллективимизнинг қалб шиори бўлиб қолди. Бир неча йил бурун кўплаб коллективлар хўжалик ҳисобига ўтиб ишлашга киришган эдилар. Шуниси қувончлики, ҳозирги кунда бирлашмамизнинг 65 та бригадаси хўжалик ҳисобига ўтиб ишламоқда. Улар шу йилнинг ўтган ўн ойлик план ва мажбуриятларини ошириб адо этдилар.

Барча экспедиция ва бригадаларда пармалаш техникаси тўхтовсиз ҳамда бенуқсон ишлатилмоқда. Ҳамманинг бир ёқадан бош чиқариб, аниқ ҳисоб-китоб асосида масъулият билан ишлаши таъминланмоқда. Бу соҳада Р. Сирожев, П. Шамсиев, Н. Шомуротов, А. Кусалиев қаби ўртоқлар бошлиқ бригадаларда амалга оширилаётган ишлар диққатга сазовордир. Ана шундай тадбиркорлик билан иш тутаётган бригадалардан 12 таси беш йилликнинг тўрт йиллик планини муддатидан илгари бажаришга муяссар бўлди.

Мен бошлиқ бригада аъзолари ҳам ўзаро социалистик мусобақада дуруст натижаларга эришаётирлар. Дарҳақиқат, машъал бригадамиз пармалаш тезлигини ошириш, вақтни тежаш ва проходкалаш бўйича зиммага олинган йиллик планларини 104 процентга уддалади. Вақтдан унумли фойдаланишни 99 процентга етказдик. Бу эса қилинган иш таннархини 35 минг сўмга камайтириш имкониятини яратди.

Бригадамиз аъзолари эндиликда улкан мақсадларни кўзлаб меҳнат қилишмоқда. Улар зарбдор суръатлар билан ишлаб, доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача беш йиллик план-топшириқни муддатидан илгари бажаришмоқчи, янги-янги хазиналар кўзини очишмоқчи. Коллективимизнинг бу ватанпарварлик ҳаракати ҳозир бирлашмадаги бошқа экспедиция ва участкаларга ҳам кенг ёйилаётир.

Умуман, бирлашмамиздаги барча ишчилар ва инженер-техник ходимлар социалистик мусобақа асосида ишлаб, ер ости бойликларини саноат асосида қазиб чиқаришга тайёрлаётганликлари ҳамда геология-қидирув ишлари самарадорлигини ошираётганликлари учун ҳам янгидан-янги зафарларга эришмоқдалар. Ана шундай улкан ютуқлар қўлга киритилаётганлиги туфайли бирлашмамиз СССР Геология министрлигига қарашли коллективлар ўртасидаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида шу беш йиллик давомида ўн беш марта ғолибликни эгаллади. 1979 йилнинг учинчи квартали якунига кўра, коллективимиз СССР Геология министрлиги ва тармоқ касаба союзлари Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Бирлашмамиз геологлари эришилган ғалабаларни янада мустаҳкамлаш мақсадида айни пайтда тиним билмай зарбдор вахтада туриб ишлаётир. Шунга кўра улар смена топшириқларини 1,5—2 ҳиссадан ошириб уддалашмоқда. Коллективимиз яқинда доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллик юбилейи шарафига ўз зиммаларига аниқ мажбуриятлар олдилар. Бу — шонли санани ўнинчи беш йилликнинг 4,5 йиллик план топшириғини 105 процентга етказиб бажариш ва ижтимоий ишлаб чиқаришда юксак иқтисодий самарадорликка эришиш билан кутиб олишдан иборат.

А. ТИЛОВОВ,
«Ҳурмат Белгиси» орденли «Ўзбекнефтегазгеология» бирлашмасининг пармалаш мастери, СССР Олий Совети депутати.

Беш йилликни тўрт йилда бажарамиз! Чирчиқ трансформатор заводининг илғор йиғувчи слесарлари ана шундай шиор остида фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Бундай илғорлар қаторида комсомол аъзоси Михаил Сорокин ва Комил Шокировлар ҳам бор. Суратда: Михаил Сорокин (чапда) ва участка мастери Комил Шокиров.
И. Глауберзон фотоси.

КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА

ШУНДАЙ ОИЛА БОР

Мирзали ота фарзандларини кўриб қувонади. Уларнинг ҳаммаси йиғилишса бормм, бир ҳовли бўлишади. Бундай ўйлаб қараса, қишлоқдагиларнинг деярли ҳаммаси унга қариндош-уруғ бўлар экан. Баъзан Мирзали ота узоқ ўйга толади, ўтмишини хотирлайди. Бойларнинг эшигида қарол бўлиб юрган кезлари не машаққатларни бошидан кечирмади, дейсиз. Қорни тўйиб нон емаган, усти ёлчиб кийим киймаган эди.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ҳамма қатори ёш Мирзалига ҳам озодлик, эркин ҳаёт берди. У қишлоқларда колхоз тузишда фаол иштирок этди. Ўзи биринчи бўлиб «Бурилиш» колхозини ташкил этиб, ўн олти йил шу колхозда раислик қилди. Кейинги йилларда эса бригада бошлиғи ва бошқа лавозимларда ишлади. У 1931 йилдан буён муқаддас партия билетини ардоқлаб келаётир.

Мирзали ота Тиллаев ҳозир саксон олти ёшда. Унинг беш ўғли, бир қизи, эллик икки невараси, қирқ тўққиз чевараси ва уч эвараси бор. Отахоннинг фарзандлари халқ хўжалигининг турли соҳаларида ҳалол меҳнат қилмоқдалар. Катта ўғли Мирзаахмад Ангрен шаҳридаги 1-ўрта мактабда, Азимжон эса 23-мактабда директорлик қиляпти. Йўлдош «Октябрь» совхози қорамолчилик бригадасининг бошлиғи, Раимжон тепловоз машинисти, кенжаси Аҳмаджон совхоз партия комитетининг секретари. Бу оилада турли касб эгаларини учратиш мумкин. Отахоннинг невараларидан Неъматжон бухгалтер, Каримжон Ангрен шаҳар комсомол комитетининг секретари. Ғафуржон шофер, Каромат ўқитувчи, Рустамжон совхоз ишчиси ва ҳоказо...

— Бизда уч «Қаҳрамон она» бор, — дейди Мирзали ота. — Катта келинимнинг ўн бир, ундан кейингисининг ўн, қизим Раънобувининг эса ўн фарзанди бор. Бошқа ўғилларимнинг ҳам олти-саккизтадан ўғил-қизи бор...

Қишлоғимизда Мирзали ота сингари пиру бадавлат кишилар кўп. Улар фаровон турмуш кечиришаётир.

А. АБДУЛҲАҚОВ.
Оҳангарон районидаги «Октябрь» совхози.

ИНВАЛИДЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Мамлакатимиздан гитлерчи газандаларни қувиб чиқаришда барча совет кишилари қатори қўрғонтепаликлар ҳам жон олиб-жон бериб қаҳрамонлик намуналарини кўрсатишди. Лекин ғалаба қурбонсиз бўлмаганидек, фронтга жўнатилганларнинг баъзилари қишлоққа қайтмади, айримлари эса инвалид бўлиб қайтишди. Уруш туфайли боқувчисиз қолган 158 оила, меҳнат қобилиятини йўқотган 350 дан зиёд уруш инвалиди район партия ва совет ташкилотлари, шунингдек, жамоатчиликнинг доимий эътиборида бўлаётир.

Районда уруш инвалидлари ва боқувчисиз оилаларга кўрсатилаётган ғамхўрлик янада кучайтириляпти. Иккита поликлиника ва иккита касалхонада инвалидларга хизмат кўрсатадиган махсус хоналар ташкил этилиб, улар зарур дори-дармонлар билан таъминланди. Жумладан, поликлиникага келган инвалидлар алоҳида ажратилган хонада қабул қилинади. Зарур дори-дармонлар шу ернинг ўзида уларга топширилади.

Бундан ташқари иккита магазин уруш инвалидларига хизмат кўрсатмоқда.

Райондаги Ҳамза номли совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти хўжалик территориясида яшовчи боқувчисини йўқотганлар ва уруш инвалидларига алоҳида ғамхўрлик қилмоқда. Масалан, инвалид Қўчқорбой Ҳошимовнинг уйи капитал ремонт қилиб берилди. Боқувчисиз қолган Гулсунбону Охунова эса совхоз қурган янги уйга кўчиб ўтди. Бундай мисолларни райондаги барча хўжалик ва корхоналар фаолиятида кўриш мумкин.

С. ИСМОИЛОВ,
Андижон область, Қўрғонтепа райони.

МЎЪТАБАР ОНАХОН

Қизилтепа районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг иккинчи бригадасида Очилой Отаева номини ҳамма ҳурмат билан тилга олади. Онахон юз ёшга кирди. Унинг бир ўғли, саккиз невараси, ўттиз уч эвараси бор. Пиру бадавлат онахоннинг катта невараси Шакар Орипова — Ленин номли мактаб ўқитувчиси, Новвот эса колхозчи, Аслон — Улуғбек номли мактабда ўқитувчи, Ислом — Ленин номли колхозда бош бухгалтер, Араб — шу колхозда шофер, Қандия Орипова — 5-бригаданинг илғор аъзоси, Мардон — савдо ходими, энг кичик невараси Мўмин эса Совет Армияси сафида хизмат қиляпти.

Онахон ҳали тетик. У пахта йиғим-терими қизғин давом этаётган шу кунларда невараларига парвона.

— Сиз бамайлихотир зерикмай дам олинг, болаларимизни боғчага берамиз, чарчаб қоласиз, — дейишади баъзан меҳрибон келинлар.

Аммо онахон:

— Шу дўмбоқларим омон бўлса, сира қаримайман, сизлар бемалол ишларингизга бораверинглар, — деб жавоб беради.

Зармитанлик онахон невара ва чевараларига ҳамиша маслаҳатдош, кўмакдош. Партия ғамхўрлигидан, фаровон ҳаётдан Очилой она Отаева беҳад миннатдор.

Б. ЭГАМОВ,
Бухоро области.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов Мозамбик Халқ ассамблеяси давлат ва ҳуқуқ масалалари билан шуғулланувчи комиссиясининг аъзоси Пашкоал М. Мокумби бошчилигидаги Мозамбик Халқ ассамблеяси делегациясини 22 ноябрь куни Кремлда қабул қилди.

Дўстона суҳбат давомида Совет — Мозамбик муносабатларига доир масалалар, шунингдек баъзи халқаро проблемалар, жумладан Африка жанубидаги аҳвол кўриб чиқилди.

Совет кишилари, деди В. В. Кузнецов Мозамбик халқининг озодлик йўлидаги кураши билан ҳамиша бирдам бўлиб келдилар ва ҳозирги вақтда социалистик йўлдан бораётган дўст давлатнинг муваффақиятларини зўр эътибор билан кузатиб турибдилар. Африкани мустамлакачилик ва ирқчилик зулмидан тўла ва узил-кесил озод қилиш учун курашаётган Мозамбик Халқ Республикасининг халқаро миқёсдаги обрў-эътибори, деб уқтириб ўтди у, мустақил ривожланиш йиллари мобайнида ўсди ва ривожланди.

В. В. Кузнецов мамлакатларимиз ўртасида империализмга қарши, тинчлик ва ижтимоий тараққиёт учун курашда мақсадларнинг муштараклигига асосланган дўстлик ва ҳар тарафлама ҳамкорлик ривожланмоқда ва мустаҳкамланмоқда, деб таъкидлади.

В. В. Кузнецов СССРнинг ташқи сиёсатига тўхталиб, Мозамбик парламенти аъзоларининг эътиборини совет давлатининг ўртоқ Л. И. Брежнев баён этган янги ташаббусларига жалб этди. Бу ташаббуслар кескинликни юмшатишни чуқурлаштиришга, қуролланиш пойгасини тўхтатишга, қуролсизланишга қаратилгандир.

Мозамбик делегациясининг бошлиғи бирдамлик ва Мозамбик халқининг мамлакатда сиёсий ва иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлаш учун олиб бораётган курашини доимо қўллаб-қувватлаётганлиги учун Совет Иттифоқига чуқур миннатдорчилик билдирди.

В. В. Кузнецов қабул охирида халқ Мозамбикаси вакилларига мамлакатнинг прогрессивислоҳотларини амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

* * *

Шунингдек СССР Олий Совети палаталарининг раислари, палаталар доимий комиссияларининг раислари ва аъзолари делегация аъзолари билан учрашдилар.

Тошкент область Ғалаба районидаги «Ленинград» колхозининг азамат пахтакорлари бу йил пахтадан ҳар йилдагидан кўра юқори ҳосил олдилар. Бу ютуқда колхоз механизаторлари алоҳида матонат кўрсатишди. Моҳир механик-ҳайдовчи Мадиёр Шарипов ўз ҳамкасблари қатори юксак кўрсаткичларга эришди. У ўз машинаси билан 300 тоннага яқин «оқ олтин» териб берди. Суратда: колхоз бош агрономи Абдуҳолиқ Қодиров илғор механизаторни ғолиблик вимпели билан қутлаётган пайт.

А. Тўраев фотоси.

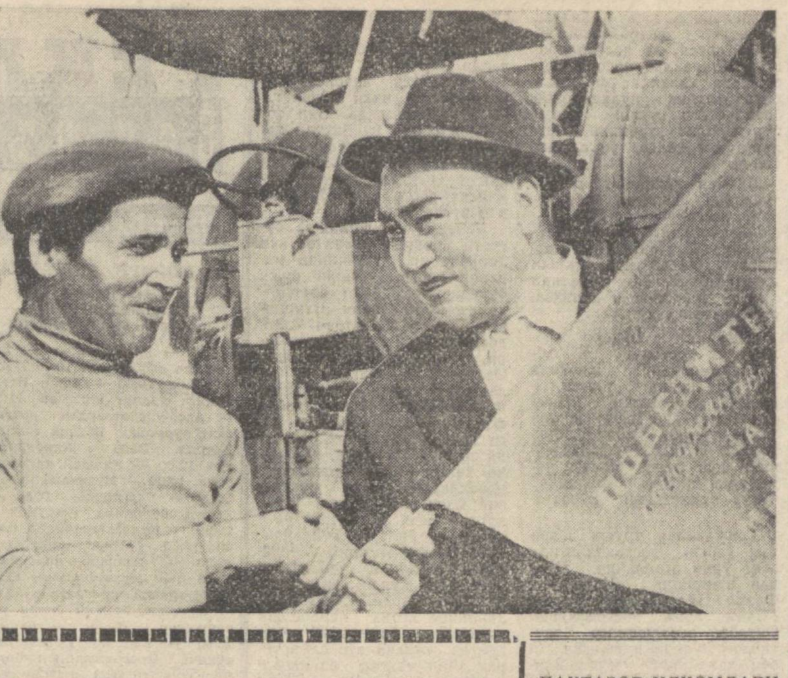

ЭКОНОМИКАНИ БОШҚАРИШ ТЎҒРИСИДА

«Маркс, Энгельс, Ленин, КПСС экономикани бошқариш тўғрисида» тематик тўплами босилиб чиқди. Унга К. Маркс, Ф. Энгельс ва В. И. Ленин асарларидаги асосий фикрлар, КПСС съездлари, конференцияларининг ҳамда КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорлари киритилган.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

ЮКИМИЗ ЕРДА ҚОЛМАЙДИ

Мухбиримизнинг Самарқанд область Пастдарғом районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Карл Маркс номли колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати Жониқул Юсупов билан суҳбатини ҳурматли газетхонлар эътиборига ҳавола этамиз.

— Хўжаликнинг бу йилги социалистик мажбурияти ва уни бажариш борасида нималар қилинаётгани ҳақида қисқача гапириб берсангиз.

— Колхозимиз райондагина эмас, балки областимизда ҳам йирик ва юқори ҳосилли пахтачилик хўжалигидир. Ҳар йили 12-12,5 минг тонна пахта етиштирамиз. 1979 йилда гектаридан 50 центнердан хирмон кўтариб, она-Ватанга 13 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш ҳақида юксак социалистик мажбурият қабул қилганмиз.

Гап шундаки, пахтамиз ҳар йилгидан кечкироқ бўлди, ғўзаларнинг ўсиши ва ривожланиши кечикди. Колхозчи деҳқонларимиз давлатимизнинг катта моддий-техника ёрдамига таяниб, ҳамма майдонларда пахтадан юқори ҳосил етиштиришди. Дефолиацияни ўтган йилдагидан кечикиб бўлса ҳам сифатли ўтказдик, айрим карталарга икки марта химикат сепишга тўғри келди.

Халқимизнинг фидокорона меҳнати туфайли дастлабки ғалабани қўлга киритдик. Давлатга 9000 тоннадан зиёд «оқ олтин» топшириб, халқ хўжалик планини бажардик. Яна 4000 тонна пахта топшириш ҳақидаги мажбуриятимизни ҳам сўзсиз адо этамиз. Кунига йиллик планнинг 2,5—3 проценти миқдорида пахта жўнатяпмиз. 3000 тонна уруғлик пахта тайёрлаш топшириғи ҳам ортиғи билан адо этилди.

Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатида бундай дейилган: «Ҳозир бир қанча область ва районларда пахта тайёрлаш суръатлари кишини жуда ташвишга солиб турибди. Самарқанд, Фарғона, Андижон ва Наманган областларида терим ишлари анча орқада қолмоқда. Булар — кўп «оқ олтин» етиштирувчи областлардир. Бинобарин, улар план ва социалистик мажбуриятларни удалаш учун кўпроқ қатъият, сабот кўрсатишлари, техникадан ва ишчи кучларидан самарали фойдаланиш, барча мавжуд резервларни ишга солиш маҳоратини намойиш қилишлари зарур».

Биз Мурожаатда айтилган бу танқидий фикрлардан ўзимиз учун тегишли хулоса чиқариб олдик, қолоқликни тугатишга қаратилган режалар белгилаб, изчиллик билан амалга оширяпмиз. Биз правление ва партия комитетининг қўшма йиғилишида маслаҳатлашиб, юқори ташкилотларнинг кўрсатмасини ҳисобга олиб уруғлик пахта тераётган теримчиларга меҳнатларига яраша қўшимча ҳақ тўлаш тадбирларини белгиладик. Ўтган йили районимиз пахта тайёрлаш планини бажара олмай давлатдан қарздор бўлиб қолган эди. Район партия комитети ва халқ депутатлари район Совети ижроия комитети бутун куч ва техника воситаларини сафарбар этиб, пахтадан мисли кўрилмаган юқори ҳосил етиштирилишини таъминладилар. Бу йил районимиз бўйича она-Ватанга 80 минг тонна Пастдарғом пахтасини етказиб бериб, юксак социалистик мажбуриятимизни шараф билан адо этамиз, ўтган йилги доғни ювамиз. Районимизнинг барча хўжаликларида шунга етиб ортадиган пахта бор.

Самарқанд областимиз, Пастдарғом районимиз, қолаверса, бизнинг Карл Маркс номли колхозимиз пахта йиғим-теримида анча орқада қолаётгани республикамиз жамоатчилигини ҳақли равишда ташвишга соляпти. Самарқанд меҳнат аҳлининг ўзи ҳам қаттиқ изтироб чекяпти. Биз ютуқлар олдида мағрурланадиган, қийинчиликлар олдида саросимага тушадиган кишилар эмасмиз. Область ва район партия комитетлари тўғри йўл кўрсатяпти, йиғим-терим ишларини яхши ташкил этяпти, ҳамма соҳаларда партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини оширяпти, коммунистларнинг авангардлик ролини таъминлаяпти. Ҳозир областимиз бўйича партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органларининг эътибори теримда суръатни кўтариш, йўл қўйилган камчиликларни зудлик билан тугатиш, умумий ғалабани таъминлашга қаратилган.

— Сиз қандай резерв ва имкониятларга таяниб шундай деяпсиз?

— Кўзда тутилган резерв ва имкониятларни ўз колхозимиз мисолида кўрсатиб ўтаман. Кейинги ҳафтадагина теримчилар сонини 700 кишига кўпайтирдик. Кўсакларнинг очилиш даражасини ҳисобга олиб туриб шундай қилдик. Ҳозир асосий майдонлардаги ғўзаларнинг кўсаклари (мен бунда дастлабки ва иккинчи марта қайта чигит экилган майдонларнинг ғўзаларини назарда тутяпман) ёппасига очилди. Демак, колхозчилар, ёрдамчилар, иккинчи даражали иш билан банд бўлган кишиларнинг ҳаммасини теримга тўла сафарбар этиш пайти келди. Бизнинг пахтазорларимизда 13-15 минг киши ҳатто ундан кўпроқ киши қўлда ва машиналарда пахта теряпти.

Юқорида айтилганидек, кўсакларнинг ҳаммаси ёппасига очилди. Вазиятни ҳисобга олиб, теримчиларнинг шу кунлардаги кунлик терим нормасини дастлабки кунлардагига нисбатан ўртача 25—30 килограмм оширдик, ҳар бир бригаданинг ўзига хос нормасини белгиладик. Шуниси қувончлики, азамат теримчиларимиз кунлик графикларини анча ошириб бажармоқдалар. Лекин бу билан чекланмаслигимиз керак. Бир кунда камида бир ярим-икки кунлик график миқдорида пахта тайёрланишини таъминлаш жонажон ишимиздир, бунга эришамиз, албатта.

— Пахта теримига ёрдамчиларни сафарбар этиш ҳақида нималар дейсиз?

— Ҳамма жойда, айниқса теримда орқада қолаётган бизнинг шароитимизда колхозчилар, совхоз ишчиларини теримга тўла сафарбар этиш, уларнинг юқори унум билан ишлашини таъминлаш керак. Меҳнат интизоми ҳар қачонгидан мустаҳкамланиши, ҳамма ва ҳар бир киши теримга эрта чиқиб, кеч қайтиши, туш пайтида яхши дам олиши лозим. Бугун ҳамманинг ўрни пахтазорда бўлмоғи керак. Фурсат ўтиб боряпти, кун қисқаряпти. Лекин бахтимизга об-ҳаво яхши бўлиб турибди. Бундай ғанимат кунларнинг ҳар дақиқасидан омилкорлик билан фойдаланишимиз зарур. Юкимиз оғир, манзилимиз олис. Лекин ҳамма баравар ҳаракат қилса оғирлик енгиллашади, манзил қисқаради, нишонга олинган маррага тезроқ етилади. Шундай экан, район марказининг аҳолиси, колхоз ёки совхоз территориясида истиқомат қилувчи кишилар, уларнинг оила аъзолари теримда пахтакорларга ёрдам беришлари керак. Бизнинг колхозимиз территориясидаги кишиларнинг ҳаммаси, қайси ташкилотда ишлашидан қатъи назар, этак боғлаб теримга чиқмоқда, ҳатто қариялар, кўп болали оналар, инвалидлар — хуллас, қалбида виждони, билагида кучи бор кишиларнинг ҳаммаси пахта теримига отланди. Биз теримчилар, хашарчиларнинг унумли ишлашлари, яхши дам олишлари, овқатланишлари учун зарур бўлган ҳамма шароитларни яратиб берганмиз. Кузнинг ғанимат кунларини бошдан кечиряпмиз. Бугуннинг бир кунида терилган пахтани ёғин-сочинли кунларнинг уч-тўрт кунида ҳам териб бўлмайди. Шундай экан, ҳамма ва ҳар бир киши пахта теримида актив қатнашмоғи, жонбозлик кўрсатиб пахта термоғи керак. Ҳар бир хўжаликда пахта тайёрлаш плани ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишидан ҳамма манфаатдордир.

План ва мажбуриятларнинг бажарилиш тақдири ўзимизга, ҳозирги ғанимат кунларда нечоғли фидокорлик билан меҳнат қилишимизга боғлиқ эканини яхши биламиз. Теримда меҳнатни ташкил қилишда айрим камчиликларга йўл қўйганимиз тўғри. Бу ҳақда кейинчалик батафсил гаплашиб оламиз. Ҳозир қолоқликка баҳона қидирадиган, судралишга сабаб излайдиган фурсат эмас. Ҳаммамиз бир жон, бир тан бўлиб терим суръатини ошириш ҳақида ўйлашимиз ва амалий ишлар қилишимиз керак. Айрим бригадаларимиз планларини бажариб, мажбурияти ҳисобига пахта топширяпти. Уларнинг иш тажрибасини кенг оммалаштиришимиз лозим. Гап шундаки, бугун планини бажарганлар ҳам, ҳали бажара олмаганлар ҳам баравар жонбозлик кўрсатишлари зарур.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Бойтўра Кўмаков бошлиқ бригада аъзолари гектаридан камида 70 центнердан «оқ олтин» ҳирмони кўтаришга аҳд қилганлар. Улар бу маррани сўзсиз эгаллаб, ўтган йилги рекордни такрорлайдилар. Бригадада ҳозирдаёқ 55 центнерга яқин пахта териб олинди. Бекмурод Холмуродов, Мейли Қўчқоров, Холмурод Маҳмудов, Хан Дин Мок, Огай Алексей, Расул Фармоновлар бошлиқ бригадаларда ҳам рекорд ҳосил учун кураш дақиқа сайин кучайтирилмоқда.

Мурожаатда Ўзбекистон пахтакорлари бу йил она-Ватанга 5 миллион 700 минг тонна «оқ олтин» етказиб берадилар деб қатъий ишонч билдирилган. Биз ўзимизнинг 13 минг тонналик пахтамиз билан бу улкан хирмонга муносиб ҳисса қўшамиз!

УФҚЛАРГА ТУТАШГАН ЙЎЛЛАР

ЛАВҲА

Хазин, тантанавор куй таралади. Кенг хиёбонни кесиб ўтиб, то жангчининг улкан ҳайкали остига етгунча бу куй сизни тамом сеҳрлаб олади. Юрагингизни ларзага солади, аниқроғи уруш, уруш жароҳатларини кўз ўнгингизда жонлантиради. Бирдан Левитаннинг шиддатли, қандайдир улуғвор товуши янграйди. Вужудингиз жимирлаб кетади. У Улуғ Ватан уруши, унда қон тўккан ромитанликлар, уларнинг жасорати ҳақида сўзламоқда...

Номаълум жангчининг улуғвор ҳайкали янада салобатли кўринади. Унинг пойидаги мангу олов янада ловуллаб ёнаётгандек, ҳу наридаги ҳайкал — «Муштипар она»нинг юзларини ёритаётгандек туюлади. Тош ҳайкалнинг кўзларидаги сўнгсиз изтироб ҳам дилингизни вайрон қилади.

Ҳайкал ости — «Шон-шуҳрат музейи»... Мана, шу ерлик Хосият Роҳатованинг сурати. У биринчи бўлиб паранжи ташлаган. Шу сабабли жонига суиқасд қилинган. Кейинги суратда фронтга отланган ёшлар, унинг ёнидагисида жангчиларга кийим-кечак жўнатаётган хотин-қизлар акс эттирилган. Энг тепага эса қатор қилиб жанг манзаралари тасвирланган улкан полотнолар осиғлиқ. Ветеранлар сурати, пастроқда эса қорахатлар. Ўлжа олинган қурол-аслаҳалар кўргазмаси...

Таассуротлар кишини лол қилиб қўяди. Музейдан чиқар экансиз, ўзингизни «Октябрь 50 йиллиги» совхозида эмас, балки кўркам шаҳарда юргандек ҳис қиласиз.

Совхоз маркази чинакамига шаҳарни эслатади. Кенг кўчалар, кўчаларнинг икки зиййдаги замонавий уйлар, муҳташам кинотеатрлар, обод мактаблар. Энг муҳими, бу шаҳарчада шундай бир файз борки, киши беихтиёр унинг чиройига мафтун бўлиб қолади.

— Мана бу — ҳаммом, — дейди совхоз директори Ҳамро Саидов икки қаватли бинони кўрсатиб. — Ҳадемай ишга туширамиз. Кўряпсизми, кун ботар ёғи алоҳида: ости «Бахт уйи», тепасида ресторан бўлади. Ёшларимиз «Бахт уйи»дан чиқишгач, тўйларини ана шу ресторанда ўтказишади.

Ҳамро Саидов ёши элликлардан ошган, хушсурат киши. Юз-кўзлари ўйчан, у маъюс кулимсираб ҳикоя қилади:

— Бошда дала шийпонига келиб жойлашгандик. Нима десам экан, асли мана шу совхоз ўрнида икки хонали бир шийпонгина бўларди, холос. Икки йилча чодирларда яшаб, ишладик. Нимасини айтасиз, жиндай нарида нима иш қилаётганларини кўрмоқчи бўлсак, дизелнинг кабинасига чиқиб қарар эдик. Чунки, чор-атрофни янтоқ босган, жингилзор. Хуллас, икки йилда 2600 гектар ер очдик.

Асли Ҳамро ака ҳақидаги ҳикояни ғалати бир фактдан бошлаган маъқул эди: Фарҳод канали қурилишидан қайтгач, Саидов «Ромитан» совхозида ҳисобчилик қилади. Уруш пайти эмасми, эркаклар фронтда. Ишнинг оғири болалару, хотин-халажларнинг зиммасида. Саидовларнинг бригадасида аввал элликка яқин киши ишларди. Мана ҳозир барча ишни еттита қиз-жувон бажаради. Уларнинг бахтига ўша йили кўклам яхши келади. Ғўза қулоқ кўргазади. Ҳадемай гуркираб ўса бошлайди. Бир куни қарабсизки, ҳаммаёқни чигиртка босиб кетади. Бу «бало-қазо»га ҳеч ким бас келолмайди. Етти қиз-жувон аламидан юм-юм йиғлайди. Сўнг: «Пойқадамнинг ёқмади!» деб ҳисобчига ташланишади. Саидов улардан «қочиб» ўқишга жўнайди. Ҳадемай Тошкент қишлоқ хўжалик институти агрономия факультетини тугатиб, район комсомол комитетида ишлай бошлайди.

Ҳозир Ҳазорбоғда, Ҳамро Саидов директорлик қилаётган совхозда бўлсангиз, амалга оширилаётган ишларни: йирик қурилишлару, чексиз-чегарасиз боғ-роғларни, улкан ҳовузлар ўртасида тикланган салқин шийпонларни кўриб танг қоласиз. Эл-юртнинг гап-сўзига қараганда, кўз қувонадиган бу ишлар ўртоқ Саидовнинг «проекти» асосида юзага келган. Ҳамро ака — ижодкор. «Бу киши бежиз район газетаси редакциясида ишламаган эканда», деб ўйлайсан киши.

«Газетачилик мароқли эди, — дейди Ҳамро ака ўша кезларни эслаб. — Лекин... Болалигимизданоқ тупроқ йўлларни чангитиб, ҳаммомпиш ўйнаб ўсмаганмизми? Айниқса, отам урушдан қайтмагач, рўзғорнинг оғир-енгили зиммамга тушди. Шудгор қилиб, мола босиб, ғўза ундириб, хуллас далада катта бўлдик. Одам ерга боғланиб қоларкан!.. «Ромитан» совхози «ўтириб» қолгач, шу ёққа юборишларини сўрадим. Оёқни ерга тириб, белни боғлаб ишлагим келаётган эди. Бунинг завқи бўлакча бўлади. Меҳнатинг синган ёвонларни кезиш, ишингнинг самарасини кўриш лаззати — бунга ҳеч нарса тенг келмайди!»

Ҳамро ака 1965 йилнинг январигача хўжаликнинг 6-бўлимини бошқарди. Шу давр ичида бўлимда ҳосилдорлик 10 центнерга юксалди. Шундан сўнг, деҳқончиликда анча-мунча тажриба орттирган Ҳамро Саидовни совхознинг бош агрономлигига қўйишди. 1968 йили эса Ҳазорбоғ массивида «Октябрь 50 йиллиги» совхози ташкил этилди. Ҳамро Саидов унга директор қилиб тайинланди. Дастлабки йили янги ўзлаштирилган бу ерлардан атиги 17 центнердан пахта йиғиб олинган бўлса, 1978 йилга келиб хўжаликда кўрсаткич 43 центнерни ташкил этди. Партия ва ҳукуматимиз жонкуяр пахтакорнинг қўриқ ерларни ўзлаштириш ҳамда ҳосилдорликни ошириш борасидаги улкан хизматларини муносиб баҳолади. Совхозда ҳосилдорлик 30 центнердан ошган 1973 йили у Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди. 1975 йилга келиб хўжаликда кўрсаткич 40 центнерга етди. Ўша йили Ҳамро Саидов меҳнатлари эвазига Октябрь Революцияси орденига сазовор бўлди. У КПСС XXIV съезди делегати ҳамдир.

Совхозда ҳосилдорлик йил сайин ўсиб борди. Лекин Ҳамро ака янги ерлар очиш, мўл-кўл «оқ олтин» етиштириш билангина чекланиб қолмади. Қизиқ факт: биринчи йилнёқ совхоз ялпи майдонининг минг гектаридан зиёдроғи боғ қилинди. Ҳадемай чўл ўрнида «В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги», «Партия XXIV съезди», «СССР 50 йиллиги», «Ўзбекистон ССРнинг 50 йиллиги», «Ғалабанинг 30 йиллиги» дея номланган кўркам боғлар барпо бўлди. Ҳар бири 250 гектардан кам бўлмаган бу боғларнинг бир учидан кириб, нариги четидан чиқмоқчи бўлсангиз, бир кун камлик қилади. Энг муҳими шундаки, Боғи эрам деса арзигулик бу боғлар шанбаликларда қурилган экан. Боғларнинг аксарияти эндиликда «Октябрь 60 йиллиги» совхозига қарайди. 1977 йили Ҳамро Саидов бошқараётган ва беҳад кенгайган хўжалик иккига бўлинади. Янги — «Октябрь 60 йиллиги» совхози юзага келади...

— Бурноги йили 150 гектар ўрикзор боғ барпо этдик, — дейди Ҳамро ака. — Ҳозир, яна 500 гектар ерни боғ-роғ қиляпмиз.

Совхозда пахтакорлар учун зарур бўлган барча маданий-маиший шарт-шароитлар етарли. Хўжаликнинг 41 бригадасида дала шийпонлари мавжуд. Бу шийпонлар район марказларидаги меҳмонхоналардан қолишмайди. Чор-атрофлари боғ, полиз, хоналари кенг, ёруғ, озода. Дам олиш хонаси алоҳида. Кутубхонаю телевизор кўрадиган, тамадди қиладиган хоналар алоҳида. Шийпонлар ёнида 500—600 товуқ боқиладиган фермачалар бор.

Ўтган беш ой ичида совхозда янги чорвачилик комплекси қурилди. Хўжаликдаги 1400 қорамол ҳозир ана шу комплексга жамланган. 15 ишчи чорва билан машғул. Илгари шуни юзга яқин киши аранг эплаарди-да. Комплексда, умуман совхозда барча соҳа механизациялаштирилган.

Хўжалик пахтакорлари бу йил областда биринчи бўлиб зафар қучдилар.

Ҳозир совхоз далаларида иш қизғин. Улар ҳосилдорликни гектарига 51 центнерга етказиш учун курашишяпти! Шунда ялпи ҳосил 18 минг тоннани, яъни район хирмонининг учдан бирини ташкил этади.

Уфқларга туташ пахтазорлар кечки шамолда оҳиста шитирлайди. Кечагина теримдан чиққан далалар бугун оппоқ бўлиб ётибди. Шохларнинг учидаги лўппи-лўппи пахталар оловдай кўзни қамаштиради. Пайкалдаги қиз-жувонлар қирдаги қизғалдоқларнинг ўзгинаси. Улар пахта теришмоқда...

Мана, йўл иккига айрилди. Йўлнинг кунчиқар томонидаги усти супадек қилиб текисланган тепаликка кўтарилдик. Супага чинорлар экилган, чор-атроф гулзор қилинган.

— Келгуси йил бу ерга янги шийпон қурамиз, — деди Ҳамро ака. — Унда чўлқуварларимиз дам олишади. — Ҳу ана у, — дея ишора қилди Саидов экскаваторлар қазиб келаётган канални кўрсатиб, — янги — «Бобо» канали. У қўриқ участкамизни сув билан таъминлайди. Узунлиги 8 километр...

Бу тепаликдан бутун хўжалик манзаралари кафтдагидек кўриниб туради: пахтазорлару, сувн жимирлаб кумушдай товланаётган каналлар, асфальт йўллар-у, обод қишлоқлар.

Ҳамро ака уларга аллақандай бир меҳр билан термулиб турар экан, шу чоққача у яширган ички бир мамнуният юзларига қалқиди. Севинчдан чеҳраси яшнаб кетди. Беихтиёр унинг: «Меҳнатинг синган ёвонларни кезиш, ишингнинг самарасини кўриш лаззати! Бунга ҳеч нарса тенг келмайди!» деган сўзлари ёдимга тушди. Рости ҳам Саидовнинг ҳаёт йўлини мана шу хўжаликсиз, унда амалга оширилган улуғвор ишларсиз тасаввур қилиш маҳол-ку. Ёки, аксинча...

Ҳамро ака билан шу ерда хайрлашдик. Асфальт тугаб, тош йўл бошланди. Қаршимизда худудсиз саҳро ястаниб ётарди. Чўл қўйнида чанг тўзғитиб бульдозерлар гуриллайди. Чангалзор, шўрхок ерлар ўзлаштирилляпти. Бу ерда меҳнат қилаётганлар ҳам «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг ишчилари экан. Биз бораётган — шағал тўкилган йўл ҳам совхоз йўлининг давоми экан. Ҳа, олис уфқларга қадалган бу йўллар ҳам ҳадемай асфальтланади, унинг икки зиййда шовуллаган боғлар, ям-яшил пахтазорлар, кўркам қишлоқлар юзага келади...

Ғаффор ҲОТАМОВ.

ПАХТАЗОР ИЛҲОМЛАРИ

ЧАНОҚЛАРДА ОППОҚ НУР

Чаноқларда оппоқ нур —
Қуёш зиёси — тафт у.
Деҳқон қалбида сурур.
Оқ тола — меҳр, туйғу...

Оппоқ ойдин толада,
Минг хил ранг,
Минг хил жило.
Ҳаётнинг ойдинлиги —
Гўзаллиги унда жо.

Ҳар чаноқда бахт кулар,
Муҳаббат, қувонч, орзу.
Толалар — жилоланар,
Абадий гул — сўнмас у.

Деҳқон йўли оқ, ойдин,
Оқ тола — юрак тори.
Оламни гулга буркар
Унинг мангу баҳори.

Чаноқда тошар бу кун,
Жилмаяр юлдуз гўё.
Оппоқ нурдан тузилар —
Оқ тола — орзу, дунё!

Худойберди ЭШОНҚУЛОВ.

ТАЖРИБА ЎРГАНИЛДИ

БМТ экспертлари ва стипендиатлари — Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги ўн бешдан кўпроқ ривожланаётган мамлакат демография ҳамда экономика соҳасидаги мутахассислари, маъмурий органларининг, статистика муассасалари, соғлиқни сақлаш муассасаларининг ходимлари ўзлари учун Тошкентда ўтказилган таълим-ишлаб чиқариш практикасини ниҳоясига етказдилар.

Улар Ўзбекистон мисолида «Ўрта Осиё совет республикаларида аҳоли нуфузи ва ривожланишини планлаштириш» мавзуидаги масалалар комплексини ўргандилар. (ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАМИЗДА

РКП XII СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

БУХАРЕСТ, 23 ноябрь. (ТАСС). Румыния Коммунистик партиясининг XII съезди ўз ишини тамомлади.

Съезд РКП Марказий Комитетининг XI ва XII съездлар ўртасидаги даврдаги фаолияти ва партиянинг бундан кейинги вазифалари тўғрисидаги докладни якдиллик билан маъқуллади, 1981—1985 йилларда Руминияни социал иқтисодий ривожлантириш плани ва 1990 йилгача шу ривожланишнинг келгуси йўналишларига доир съезд директиваларини, 1990 йилгача илмий тадқиқотлар, технологик ривожланиш ва техника тараққиётини жорий этиш программасини, шунингдек 1981—1990 йиллар мобайнида энергетикани ривожлантириш ва 2000-йилгача унинг асосий йўналишлари программаси, уездларни янада уйғун ривожлантириш программасини тасдиқлади. РКП уставига ўзгартишлар қабул қилинди.

Съезд партия Марказий Комитетини сайлади. РКП Бош секретари қилиб Н. Чаушеску сайланди. РКП Марказий Комитетининг бўлиб ўтган пленумида Марказий Комитет сиёсий ижроия комитети, Марказий Комитет секретариати ва Марказий партия коллегияси сайланди.

Съездда Н. Чаушеску якунловчи нутқ сўзлади.

* * *

Румыния Коммунистик партияси Марказий Комитети бугун РКП XII съезди ишлари тамомланганлиги муносабати билан қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида съезд делегатлари, РКП Марказий Комитетининг янги сайланган аъзолари, чет эллик меҳмонлар қатнашдилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг Раиси А. Я. Пельше бошчилигидаги КПСС делегацияси иштирок этди.

Маккадаги воқеалар

ҚУВАЙТ, 23 ноябрь. (ТАСС). Саудия хавфсизлик кучлари дини Исломнинг энг муқаддас даргоҳи — Маккадаги Каъба масжиди устидан тўла назорат ўрнатдилар. Бундан уч кун аввал масжидни ишғол этган босқинчилар қамоққа олинмоқда, деди бугун Саудия Арабистонининг информация министри Ямаший.

Саудия Арабистонининг ташқи ишлар министри Файсал ас-Сауд Қувайт матбуотининг мухбири билан қилган суҳбатида масжидга шак келтирган жиноятчилар шариат қонунларига мувофиқ суд қилинишини айтган. Бу ерда олинаётган ва тасдиқланмаган хабарларга биноан Саудия Арабистонининг бошқа бир шаҳри — Мадинада босқинчилар группаси «Муҳаммад пайғамбарнинг даҳмаси»ни ишғол этмоқчи бўлиб худди шундай ҳаракат қилган. Бу уриниш бошланган чоғидаёқ даф этилган. Иккала операциялар чоғида кўплаб кишилар ўлдирилган ва жароҳатланган.

АМЕРИКА—ЭРОН МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

ВАШИНГТОН, 23 ноябрь. (ТАСС). Қўшма Штатлар Эронга ҳарбий йўл билан тазйиқ ўтказиш чораларини ҳануз амалга оширмоқдалар. Америка матбуоти шу ҳақда ёзиб, жумладан, Оқ уйнинг Америка элчихонаси ходимлари устидан суд ўтказилиши АҚШ учун мақбул эмаслиги тўғрисидаги ва АҚШ гаровга олинганларни озод қилиш учун ҳарбий кучлардан ҳам фойдаланиши мумкин эканлиги хусусидаги баёнотини шарҳламоқда. Вашингтон Эронга қарши эҳтимол тутилган хатти-ҳаракатлар учун муайян «юридик асос» тайёрламоқда.

Оқ уйда Эронда рўй берган аҳволни муҳокама қилиш учун тузилган «танглик командаси» деб аталган команданинг кенгашлари кун сайин ўтказиб турилибди. Ж. Картер бугун президентнинг Кэмп-Дэвиддаги резиденциясида ўзининг дипломатик ва ҳарбий маслаҳатчилари группаси билан ўтказилган учрашувидан кейин «гаровга олинганлардан ҳар бирига етказиладиган зарар оқибатлари ғоят жиддий тус олади» деб Эронни огоҳлантирди. Оқ уйнинг президент вакили томонидан унинг номидан ўқиб эшиттирилган баёнотида бундай дейилган: «Шу факт хусусида ҳеч кимда нотўғри тасаввур пайдо бўлмаслиги муҳимдир».

Эртага Кэмп-Дэвидда президент штаблар бошлиқлари комитетининг аъзолари билан кенгаш ўтказади, деб эълон қилинди. Бу кенгашда Америка — Эрон танглиги тўғрисида гап боради, деб фараз қилмоқдалар.

Америка матбуоти АҚШ томонидан Эронга қарши планлаштирилаётган ҳарбий тадбирларнинг турли лойиҳаларини муҳокама қилмоқда. «Вашингтон пост» газетасининг ёзишича, Пентагоннинг планлари [illegible]даги объектларни, Форс [illegible]фазидаги Харг оролини бомбардимон қилишни кўзда тутади. Эрон нефти ана шу оролдан авиабазаларга жўнатилиб турибди.

«Нью-Йорк дейли ньюс» газетасида босилган мақолада Эронга қарши уруш ҳаракатларини бошлаймиз деб, очиқдан-очиқ таҳдид қилинади. «АҚШ ҳукуматининг ўз қатъиятини намойиш қиладиган пайт келди», деб ёзади газета ва яна қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: «ҳозир «Китти хок» авианосеци зарба бериш учун қулай манзилга яқинлашиб келаётган бир пайтда ҳукумат гаровга олинганларни озод қилишни талаб этади ёки оятиллонинг (яъни оятилло Хумайнининг — ТАСС эскартиши) ёстиғи қуритилади» сўзлари ёзилган телеграмма Эронга юборилади, деб умид қилса бўлади».

«Нью-Йорк дейли ньюс» газетаси ҳукуматни АҚШнинг собиқ президенти Т. Рузвельтдан ўрнак олишга чақиради. Т. Рузвельт шу асрнинг бошларида Танжер районига ҳарбий кемалар юбориб, қатъий ультиматум топширган эди ва қамоққа олинган америкалик бизнесменнинг озод қилинишига қурол кучи билан эришган эди. Бу можаро «зўравонлик сиёсатига асос қўйган эди».

БОННДА СУҲБАТЛАР

БОНН, 23 ноябрь. (ТАСС). Расмий визит билан ГФРга келган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ГФР федерал канцлери Г. Шмидт билан учрашди. Совет Иттифоқи билан ГФР ўртасидаги ҳамкорликнинг асосий масалалари юзасидан батафсил фикрлашиб олинди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг 1978 йил май ойида Германия Федератив Республикасига қилган визити натижасида эришилган битимлар ва аҳдлашувларда белгилаб ўтилганидек, кескинликни юмшатиш ва ҳамкорлик эҳтиёжлари руҳида икки томонлама муносабатларни янада борган сари ривожлантиришга кўмаклашишга томонларнинг аҳд қилганликлари таъкидлаб ўтилди.

Суҳбат вақтида ҳозирги жаҳон сиёсати проблемалари, биринчи навбатда қуролланиш пойгасини чеклаш ва қуролсизланиш проблемаси муҳокама қилинди. Шу муносабат билан Совет томони қуролланиш пойгасини кучайтириш юзасидан НАТОда кўриб чиқилаётган планларнинг Европада мустаҳкам тинчликни ва хавфсизликни таъминлаш вазифаларига хилоф эканлиги таъкидлаб ўтилди. Суҳбат рўй-рост, амалий вазиятда ўтди.

Суҳбатда Совет томонидан — СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Г. М. Корниенко ва СССРнинг ГФРдаги элчиси В. С. Семёнов; Ғарбий Германия томонидан — ГФР ташқи ишлар министри Г. Д. Геншер ва ГФРнинг СССРдаги элчиси Г. Г. Вик иштирок этдилар.

А. А. Громико шу куни Г. Д. Геншер шарафига зиёфат берди.

* * *

А. А. Громико бугун совет элчихонасида ГФР бундестагида христиан-демократик союз раиси ХДС-ХСС фракцияси бошлиғи Г. Кольни унинг илтимосига кўра қабул қилди ва у билан суҳбатлашди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ **УЛАН-БАТОР.** Монголия пойтахтининг шимоли-ғарбий чеккасидаги Толгойт деган жойда МХРда энг йирик Улан-Батор иссиқлик электроцентрали биносига тантанали вазиятда дастлабки ғишт қўйилди. Бу иссиқлик электроцентрали Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилади.

◆ **ПАРИЖ.** Франция деҳқонларидан қарийб 15.000 киши Европа иқтисодий ҳамжамияти доирасида ўтказилаётган аграр сиёсатнинг ҳалокатли оқибатларига қарши Лаон шаҳрида намойиш ўтказди.

◆ **ЛУСАКА.** Замбия пойтахтида Англиянинг Африка жанубидаги сиёсатига қарши оммавий намойиш бўлиб ўтди. Минг-минглаб замбияликлар Англия ҳукуматини қораловчи шиорларни қайта-қайта такрорлаб, Лусака кўчаларидан ўтдилар.

(ТАСС).

МАДАНИЙ ҲАМКОРЛИК САРЧАШМАЛАРИ

Озарбайжон ва ўзбек халқлари ўзларининг бой миллий фольклорига эга. Ҳар икки халқнинг оғзаки ижодида соф миллий хусусиятлар билан бир қаторда айнан ўхшаш, муштарак сюжет, эпизод ва образлар ҳам жуда кўплаб топилади. Агар бу айнан ўхшашлик ва сюжетларнинг бир хиллиги бир жиҳатдан Озарбайжон ва ўзбек халқларининг сўнгги даврлардаги маданий, иқтисодий ва сиёсий алоқалар билан боғлиқ бўлса, бошқа жиҳати уларнинг дастлабки тарихий бирлиги, бир этник группага оидлиги, тарихий тараққиёт уйғунлиги билан ҳам боғлиқдир. Умуман озарбайжон — ўзбек фольклор алоқалари кенг ва кўп қирралидир.

Озарбайжонликлар ва ўзбекларнинг илк миллий фольклор ижодиёти нисбатан анча қадимий даврларга оид бўлган ибтидоий фольклор ижодиётига бориб тақалади. Буларга дастлабки меҳнат қўшиқлари, севги мотивли бадиий парчалар, қабила ва уруғларни дўстликка, бирга меҳнат қилишга чақирувчи қўшиқлар киради. Ибтидоий фольклор ижодиёти озарбайжон — ўзбек нутқ маданиятининг шаклланиш давридан, қабила ва уруғлараро муносабатлар пайдо бўлишдан бошланади.

Фольклор ижодиётининг дастлабки босқичида оғзаки адабиётнинг пайдо бўлишига меҳнатдан кейин таъсир этган иккинчи омил ҳунар ва касб-корлик бўлган. Озарбайжон — ўзбек халқларининг илк фольклор намуналарининг майдонга келишига таъсир этган учинчи омил — севги, ҳасрат ва изтироб ҳислари билан боғлиқдир. Чунки инсон меҳнат жараёнида ривожланиб, ўз ҳаётини, яшашини таъминлаш учун қўлга киритган санъат, ҳунар ёки касб-корлари уларнинг тафаккури ривожланишига катта озуқа берди. Ўз уруғи ва қабиласининг турмушини таъминлаган, асрдан-асрга ривожланиб, борган сари инсоннинг севги, ҳасрат, изтироб ҳислари табиийки нисбатан сўнгги даврнинг маҳсулидир. Шунинг учун ҳам бу даврда яратилган фольклор намуналари анча етук, аввалгиларга нисбатан янада бадиийроқ.

Озарбайжон — ўзбек халқлари ўртасида тотемизмнинг ривожланиши мифлар тўқилиши учун замин тайёрлаган бўлса, зардуштийлик даврида шарқ мифологиясининг таркибий қисми бўлган озарбайжон — ўзбек афсоналари ҳақиқий тараққиёт босқичига кўтарилди. Озарбайжон ва ўзбек халқларининг аждодлари қабила ва уруғ ҳолида яшаркан, К. Маркс таъкидлаганидек, табиат кучлари устидан ғолиб келишга, уларни ўз орзу ва истакларига бўйсундиришга уринганлар. Бу эса афсоналар пайдо бўлишига замин тайёрлаган.

Афсона ва эртакларнинг майдонга келиши тор, маҳдуд қобиққа ўралиб қолмаган, балки айрим-айрим халқларнинг афсоналари ўзаро алоқа ва таъсир натижасида ривожланиб борган. Озарбайжон — ўзбек афсоналари Шарқ мифологияси билан яқин алоқада, унинг таркибий қисми сифатида ривожланиб, такомиллашган. Ўзбек ривоятлари мифлар, сеҳрли кучлар — дев, аждаҳо, илон ва бошқа шу каби персонажларга жуда бой. Уларда сеҳрли парилар қаҳрамоннинг эпик-романтик саргузаштлари билан боғлиқ бўлган афсонавий сюжетлар, айниқса, кўп.

Афсоналарнинг яратилиши Озарбайжон ва ўзбек халқларида улкан бурилиш ясади. Меҳнат қўшиқлари, халқ лапарлари, мавсум-маросим қўшиқлари ва шу сингарилардан ташкил топган халқ адабиёти эртаклар, достонлар ҳисобига янада бойиди. Халқ тафаккурининг ривожланиши эртак ва достонларда ўз бадиий инъикосини топди.

Ўтган асрнинг иккинчи ярмидан озарбайжон ва ўзбек халқ адабиётида учинчи босқич — янги давр фольклор ижодиёти даври бошланди. Озарбайжон — ўзбек фольклор адабиётининг бу даври ҳар икки халқда қарийб айни пайтда рўй берган бўлса ҳам, оғзаки адабиёт намуналарининг ривожланиш жараёни икки халқ фольклорида ўзига хос тараққиёт йўлини босиб ўтди.

Озарбайжон — ўзбек оғзаки сўз санъати бу даврда анча такомиллашди ва ривожланди. Ҳунармандчилик қўшиқларининг юзага келиши, достончиликнинг санъат хазинасига қимматли намуналар бахш этиши, янги достонлар яратилиши фольклоримизни дунё миқёсига олиб чиқди. Шарқ фольклорида кенг ёйилган сюжетлар озарбайжон — ўзбек эртак ва достонларида янги шаклда ривожланди ва икки халқнинг фольклорида озодлик йўлида олиб борилаётган кураш янада бўрттирилиб, тарихий фактларга мос ҳолда ўз аксини топди.

Пўлкан шоирнинг репертуаридан ёзилган «Мардикор» достони янги ўзбек фольклорининг етук намуналаридан биридир. Достоннинг 1927 йил Пўлкан шоир вариантида «Ленин ҳақида таъриф», айниқса, етук жаранглайди.

1920 йил Бухоро революцияси достончи Х. Абдулкаримовнинг ижодида ҳам ўз аксини топган. У яратган достоннинг «Яшасин Совет ҳукумати» шиори билан тугаши ўзбек фольклорида инқилоб ғалабасининг кенг халқ оммаси томонидан қизғин олқишлаб кутиб олинганини кўрсатади.

Гражданлар уруши даври ҳам ўзбек достончилигида кенг ўрин эгаллайди. Пўлкан шоирнинг «Қоракўл», Фозил Йўлдош ўғлининг «Очил дов» достонларида Октябрь революцияси тантанаси йўлида курашган ўзбек халқининг қаҳрамонлиги ва революцияга садоқати ўз бадиий аксини топган. «Ҳасан батрак» илк революцион достон сифатида диққатни тортади. Унда ўзбек хотин-қизларининг озодлиги масаласи очиқ-ойдин кўрсатилган. Ўзбек бахшилари ўз достончилик анъаналарини бугунги кунда ҳам шараф билан давом эттирмоқдалар, янги ҳаёт қурган, сувсиз чўлларга ҳаёт бахш этган инсон меҳнатини санъаткорона акс эттирмоқдалар.

Ўзбек халқ адабиёти бугунги кунда икки йўналишда ривожланмоқда. Бир томондан озод ва бахтли ҳаётни тараннум этувчи янги намуналар яратилмоқда, иккинчи томондан эпик-романтик достон яратиш давом эттирилмоқда.

Ўзбек фольклорининг бугунги ривожи кенг ва кўп қирралидир. Халқнинг маданий ҳаёти, унинг буюк бунёдкорлиги ёзма адабиётда ҳамоҳанг давом эттириляпти ва шу жиҳатдан ўзбек достончилари ва бахшилари, эътироф этиш керакки, Озарбайжон ошиқлари билан бир сафда боряптилар.

Озарбайжон ва ўзбек фольклор ижодиётининг янги даврда умумий характерли томони шундаки, ҳар икки халқ айни ижтимоий идеалларни, айни партиявий мавқеини, янги ҳаёт қурган инсон меҳнатни зўр муҳаббат билан куйлайди. Ижтимоий-иқтисодий, сиёсий ва маданий алоқаларнинг кенг қулоч ёйганлиги ҳозирги даврда, СССР халқларининг ягона қардошлик оиласига бирлашган бир пайтда оғзаки сўз санъатидан айни мақсад ва идеалларнинг тараннум этилиши тамомила табиий ва қонунийдир. Бу қонунийлик ҳар икки халқнинг миллий ижодкорлик анъанаси, миллий руҳи ва колорити билан ўзига хос хусусият касб этади.

О. НАБИЕВ.
филология фанлари кандидати.
Боку шаҳри.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ. Амударёнинг Тўрткўл ва Чолиш ўртасидаги 35 километрлик масофа кема қатновидаги энг мураккаб участкалардан ҳисобланади. Бу оралиқда дарё жуда тез оқиб, юк ташиётган кемалар қатновини жуда қийинлаштиради. Ана шу участканинг йўл мастери, коммунист Тўхтабой Турманов ҳалол хизмати, ўз ишига талабчанлик ва масъулият билан қараб келаётганлиги туфайли кемалар қатновини бир маромда ташкил этишга алоҳида ҳисса қўшмоқда. Шунинг учун ҳам Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўрта Осиё кемачилиги ҳавза бошқармаси Чолиш участкаси ходимлари орасида у ҳар доим илғор бўлиб келмоқда. Суратда: йўл мастери Тўхтабой Турманов.

Қ. Отаев фотоси (ЎзТАГ).

ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Республикамиз пахтакорлари катта зафар қучиш арафасида турибди. Ҳосилнинг сўнгги граммларигача йиғиб-териб олишга аҳд қилган пахтакорлар далаларда шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Ишчилар, хизматчилар, санъаткорлар ҳам йиғим-теримда фаол иштирок этишяпти. Бу ишда, айниқса, Ўзбекистон давлат филармонияси коллективи намуна кўрсатмоқдалар. Филармония санъаткорлари кунора пахтакорлар ва ҳашарчилар ҳузурида бўлиб, оҳанрабо куй ва қўшиқлари билан уларни хушнуд этишяпти.

Санъаткорлар куни кеча Бекобод районидаги «Авангард» совхози пахтакорлари ҳузурида бўлишди. Тонг отмасданоқ совхозга етиб келган санъаткорлар этак боғлаб теримга тушиб кетишди. Тушга қадар улар уч тоннадан зиёд «оқ олтин» теришди. Тушлик маҳали Гавҳар Раҳимова раҳбарлигидаги Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати «Лазги» ансамбли, Юнус Тўраев, бастакор Султон Анваровлар раҳбарлигидаги «Ёр-ёр», «Гўзал» ансамбллари пахтакорларга катта концерт қўйиб беришди. Айниқса, Алижон Ҳасанов, Мавлуда Ойнақулова каби хонандалар ижро этган қўшиқлар, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Дилбар Фаёзова ва бошқа раққосаларнинг рақслари пахтакорларда яхши таассурот қолдирди.

Санъаткорлар ҳам теримда қатнашиб, ҳам концертлар кўрсатишиб, пахтакорларнинг олқишига сазовор бўлишмоқда.

С. ҚЎҚОНБЕКОВ.

ЎЛКАМИЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

МЕВАСИ ЭЛГА МАНЗУР

Китоб районидаги янги «Варганза» совхозининг анорзорларидан ширин-шакар анор ҳосили териб олинди. Ҳар гектар ер ўрта ҳисобда 50 центнердан мева берди.

Қашқадарё областида субтропик экин етиштирадиган биринчи хўжалик — «Варганза» адир ерларда жойлашган бўлиб, табиий шароитлари анор етиштиришга қулайдир. Бу зонада анор азалдан экилиб келинган бўлса-да, асосан кичик-кичик участкаларда етиштириларди. Энди анорзорлар учун юзлаб гектар янги ерлар ажратиб берилди. 150 гектар ерда серҳосил районлаштирилган навларнинг кўчатлари ўтказилди.

Шу беш йилликда республика «Узплодоовощвинпром» аграр саноат бирлашмаси системасида яна иккита ихтисослаштирилган анорчилик совхози барпо этилди: Фарғона областининг Қува районида ва Сурхондарё областининг Сариосиё районида шундай совхозлар вужудга келтирилди. Боғбонлар ихтиёрига янги машиналар берилди. Булар орасида анор кўмадиган механизмлар бор. Бу машина анор кўмишда қўл меҳнатига барҳам беради, ишларни тез бажариш имконини яратади.

(ЎзТАГ).

ЎТМИШГА САЁҲАТ

ТОПИЛМАЛАР ҲИКОЯСИ

Венгрия археологлари Кунсент-Мартона шаҳри яқинидаги қазишмалар чоғида Маъбуда ҳайкалини топдилар. Маҳорат билан ишланган бу ҳайкал эрамиздан аввалги 2800 йилга мансуб бўлиб чиқди. Илгари Венгриянинг Сегвара шаҳри яқинида ҳам шундай ҳайкал топилганди.

●

Ироқнинг Карбало шаҳри яқинида жойлашган Аббосийлар даврига мансуб қадимги Ал-Ухейдер саройининг харобалари республиканинг археология жиҳатидан диққатга сазовор жойларидан бири ҳисобланади. Яхши сақланиб қолган миноралар, қалъа деворлари, саройнинг баъзи хоналари ўрта асрнинг меъморчилиги, қазишмалар натижасида топилган нарсалар эса ўша замоннинг урф-одатлари тўғрисида ёрқин тасаввур ҳосил қилдиради.

Ироқ маданият ва информация министрлиги Ал-Ухейдер саройи харобаларини сақлаш перспектив планини тузиб чиқди. Саройни таъмир этиш ишлари келаси йилданоқ бошлаб юборилади. Давлат шу ишлар учун миллион динар пул ажратди.

●

Ҳиндистон археологлари Алигарх шаҳри (Ражастон штати) яқинида жойлашган Сасни қишлоғи районидан мингдан ортиқ яхши сақланган сопол кўзалар, вазалар, товоқлар ва бошқа уй-рўзғор ашёларини топдилар. Олимларнинг фикрича топилган бу нарсаларнинг «ёши» уч минг йилга боради. Бу ердан Кушонлар ҳукмронлиги даврига (эрамизнинг I—IV-асрлари) мансуб сопол идишлар ҳам чиқди.

МУҲАББАТ ВА БИДЪАТ

СУД ЗАЛИДАН РЕПОРТАЖ

Суд залида бир томонда қиз ва унинг ота-онаси, иккинчи томонда йигит ва унинг ота-онаси ўтиришибди. Яқин-яқиндагина шу йигит рўпарасида ерга қараб ўтирган қизни «ёрим» деб эркалаган эди. Яхши ният билан турмуш қурган, кўнгилларда ажойиб орзу-истаклар мавж урарди. Қиз ҳам муҳаббат ўтидан жўш урган сўзларни аста пичирлаган эди.

Мана энди муҳаббат риштасини улаш қийин бўляпти. Бир-бирига талпинган кўнгиллар ўртасида анчамунча шижоат, матонат бўлмаса, енгиб бўлмайдиган ғов турибди. Қуда-андалар орасига бир-бирини юз кўрмас қилувчи нифоқ тушди. Шу нифоқ туфайли улар Чимбой район халқ судига келишган.

Кўшкинбой Алиев Қорақалпоғистон АССР Чимбой районидаги «Кенес» совхозида яшайди. Шу райондаги 2-босмахонада линотипист бўлиб ишлайди. Меҳр кўздэ деганларидек, шу босмахонада ишловчи Клара деган қизга кўнгил қўйди. Қиз ҳам йигит меҳрига муҳаббат билан жавоб берди. Икки ёш турмуш қурмоқчи бўлишди. Кўшкинбой Кларани уйига бошлаб келди.

Лекин орадан уч кун ўтгач, Кўшкинбойнинг уйига қизнинг онаси Оқсунгул қўни-қўшниларини бошлаб кириб келди.

— Қизим, бу ерга ўз розилигинг билан келдингми ёки зўрлаб олиб келишдими? — онанинг оғзидан биринчи чиққан сўз шу бўлди.

— Ҳа. Ўз ихтиёрим билан... Биз турмуш қурдик, — қиз уялиб ерга қаради.

Онанинг кўнгли таскин топгандай бўлди, лекин расм-русм билан тўй қилишни таъкидлади. Она кўнгли тўйга мойиллигини сезган йигит хурсанд бўлиб кетди. Меҳмонлар олдига сарпо қўйиб, иззат-икром билан жўнатди.

Кўшкинбойнинг отаси Айтмурод Алиев бир неча оқсоқоллар билан тўй олдидан совчиликка борди.

— Беш минг сўм қалин пули, икки юз сўм сут пули, битта сигир, иккита қўй, қирқта кўйлак берасиз, — деди қизнинг отаси Мамбетназар. — Шунга кўнсангиз тўй бўлади, бўлмаса — йўқ, — шартта кесди у.

— Бу нима деганингиз, оға! Биз шунча пулни қаердан оламиз?

— Мен қалинсиз қиз бермайман, нима иснодга қолайми, қизини зўрлаб турмушга чиқарди, дейишмайдими?!

— Фарзандларимиз бир-бирини севишса, бирга туришса, қалинга нима бор! Тўй қилиб берсак бўлгани.

Лекин бу гаплар Мамбетназарга таъсир қилмади. Икки оёғини тираб туриб олди. Ночор қолган Айтмурод ўғлининг бахтини ўйлаб, қарз-қавола қилиб 3 минг сўм пул тўплади.

— Мана, ҳозирча топганимиз шу, — деди у, рўмолга тугилган пулни қудаси олдига қўяр экан. — Қолганига биз қарздор.

— Йўқ, ками бўлмайди!

— Ахир тўй қилишга ҳам пул керак.

— Келин туширишни чидаганга чиқарган!

— Қолганига биз қарздор дедим-ку! Тўйни пайсалга солмайлик. Ниҳоят Мамбетназар рози бўлди. Шундан сўнг тўй қилишди.

Орадан икки ярим ой ўтгач, Кларанинг онаси Оқсунгул куёв ҳузурига келди. У қизидан хабар олиш, ҳол-аҳвол сўраш учун эмас, қалиннинг пулининг қолган қисмини ундириш учун келган эди. Топган-тутганини тўйига сарфлаган Айтмурод ҳали қарзларини узиб улгурмагач эди. Бунинг устига яна 2 минг сўмни қаердан олсин? Нима, қалин тўлаш учун ўғирлик қилсинми?!

Бу гапларни эшитган кампир тўнини тескари кийди. Қизининг бахти эмас, унмай қолган қалин пули кўринарди кўзига.

— Клара, олдимга туш, уйга кетдик! — деб буюрди Оқсунгул. Қиз бечора онасининг бир гапини икки қилолмади, гап қайтаришга ботинмади.

Бир неча кундан кейин келинини олиб келиш учун борган Айтмурод ҳам, кейин қудалар ўртасига тушган оқсоқоллар ҳам Мамбетназар билан Оқсунгулни кўндириша олмади. Мамбетназар очкўзлик қилди. Икки минг сўм пулни деб бир оилани бузди, қизининг бахтига зомин бўлди.

Кўшкинбой нима қиларини билмай қолди. Уйланган бўлса-ю, ёри билан бирга турмаса! Наҳотки пул ўз фарзанди бахтидан қиммат бўлса! «Қалин пули», «Сут пули» деган эски урф-одатлар қачон тугайди? Наҳотки уларнинг бахти шу эскилик сарқитлари қурбони бўлса! Мамбетназар ва Оқсунгул қаттиқ туриб талаб қилаётган бидъат туфайли бир оила бузилиб кетаверадими? Эски урф-одатлар тузоғидан қутилмаган қайнотаси билан ўзи гаплашиб кўрмоқчи бўлди. Ахир у пенсионер бўлса ҳам илгари ўқитувчилик қилган, оқ-қорани таниган одам.

Афсуски, Мамбетназар пул деганда ҳамма нарсани унутиб юборар экан. У куёвни дарвозадан ҳам киритмай ҳайдаб юборди. Йигит Кларанинг ўзи билан гаплашмоқчи бўлди. Лекин Мамбетназар бунга йўл қўймади.

Кўшкинбой ажралиш ҳақида судга ариза беришдан бошқа чора қолмаганини сезди.

— Мен Кўшкинбойдан ажралмайман, — деди судда Клара.

— Нима, бирга яшашга розимисиз?

— Ҳа.

Келин ва куёв шу ердан бирга чиқиб кетишди. Судьялар олдида Мамбетназар қизига ҳеч нарса дея олмади. Ёшлар яна бирга яшай бошладилар.

Орадан кунлар ва ойлар ўтди. Дардга чалинган Клара касалхонага ётди. Кўшкинбой унинг ҳолидан хабар олиб турди. Шу ерда Кларанинг ота-онаси яна чақконлик қилишди. Кўшкинбой хотинини кўргани бориб, у касалхонадан чиққанини эшитди. Мамбетназар қизини касалхонадан тўғри уйига олиб кетган эди. Шу-шу Кўшкинбой Кларани қайта кўрмади. Тўғрироғи, кўра олмади. Чунки Мамбетназар куёвни уйига яқинлаштирмасди.

Бу орада Клара фарзанд кўрди. Эски урф-одат, бидъат ва жаҳолат туфайли чақалоқ тирик етим бўлиб дунёга келди. Мамбетназар неварасини ўз фамилиясига ўтказиб, туғилганлик ҳақида гувоҳнома ёздириб олди. Шугина эмас, энди у куёвдан алимент ундириш пайига тушди.

Қалин бериб — пулдан, тўй қилиб — хотиндан ажраган, фарзанд кўриб оталик ҳуқуқидан маҳрум қилинган Кўшкинбой судга ариза ёзди. Қалин учун берилган 3 минг сўмни ундириб беришни илтимос қилди.

Бахт учун, муҳаббат учун курашмоқ керак. Бу курашни Мамбетназар қалин сўраган вақтда шу эскилик сарқитларига қарши бошлаш керак эди. Аммо Кўшкинбой ҳам Клара ҳам бундай қилишмади. Ота-оналар онгидаги сарқитларга қарши, ўз бахти, соф муҳаббати учун курашга жасорат етишмади. Хуллас, жаҳолат ва бидъат устун келиб, муҳаббатни чилпарчин қилди.

Мамбетназар Ибрагимов судда куёвнинг отаси Айтмурод Алиевдан қизи учун 3 минг сўм қалин олганини рад этди. Аммо, Айтмурод пулни топширган вақтда ёнида қўни-қўшнилари, совчиликка бирга келган кишилар бор эди.

Суд қалин учун берилган пулни давлат фойдасига ундириб олиш ҳақида ажрим чиқарди.

Воқеани шу билан тугатиш мумкин эди. Лекин бир оиланинг бузилиб кетишига сабаб бўлган эскилик кўринишларига жамоатчилик қандай қараганига тўхталиб ўтмоқчимиз. Бу бидъатларга биринчи бор тўқнаш келган Кўшкинбой ва Клара унга қарши чиқишга, эскилик сарқитларига қарши ўт очишга журъат эта олмаган экан, комсомол ташкилоти нега бунга бефарқ қаради? Ахир келин ҳам, куёв ҳам комсомол аъзолари эди-ку. Қўни-қўшнилари-чи? Нега қиз учун қалин олишдек шармандали ҳолга қарши чиқишмади, вақтида зарба беришмади?! Эски урф-одатларга амал қилиш, бидъатларга кўр-кўрона эргашиш, бу сарқитнинг моҳиятини тушуниб етмаслик — улар ўзларини бефарқ тутганларини шу билангина изоҳлаш мумкин. Бу эса аҳоли ўртасида тушунтириш ишларини кучайтириш зарурлигини, кишилар онгида сақланиб қолган эскилик сарқитларига қарши курашни бир лаҳза ҳам бўшаштирмаслик лозимлигини кўрсатмоқда.

Ота-она учун фарзандлар бахтидан қиммат нарса йўқ.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

РЕКЛАМА ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

25 НОЯБРЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Азоб-уқубатлардан қочган бахт кўрмайди. Бадиий фильм. 1-серия. 12.50 — Кинокўрсатув. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Спектакль. 16.10 — Ҳаётга йўлланма туркумидан. 16.55 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.55 — Цирк майдонида. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильм. 19.30 — Музикали программа. 20.15 — Аркадий Райкин билан учрашувлар. 21.30 — Время. 22.05 — Бадиий гимнастика бўйича Интервидение кубоги. Кўрсатув тугагач янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 11.00 — Сиҳат-саломатлик. 11.30 — Давлат — бу биз. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Сеҳрли тун. Бадиий фильм. 14.15 — Реклама. 17.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Локомотив» (Москва). Танаффус пайтида ҳарбий-амалий кўпкураш бўйича ДОСААФ спортчиларининг кўргазмали чиқишлари. 18.50 — Мультфильм. 19.00 — Ўйлаб топ. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Операнинг солистлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистонда Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунлари олдидан. 21.30 — Время. 22.05 — Биз Сурхондарёданмиз.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

26 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 Мультфильмлар. 10.35 — Спектакль. 11.20 — Мўъжизасиз — мўъжизалар. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Сиз яратган боғ. 16.50 — А. И. Куприн. Ҳаёт ва ижод саҳифалари. 17.35 — Ёшлар адреслари. 18.20 — Концерт. 18.40 — Мультфильм. 18.50 — Беш йиллик. Тўртинчи йил. 19.30 — Монголия Халқ Республикаси эълон қилинганлигининг 55 йиллигига. 20.20 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Композиторларнинг Бутуниттифоқ VI съезди. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.20 — Ўқув кўрсатуви. 10.40 — Премьера. Фильм. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 11.50 — Ярим кечадаги портлаш. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Пионер дружиналари Бутуниттифоқ маршида. 19.00 — Ёшлар ўртасида футбол бўйича Европа чемпионатининг саралаш матчи. СССР — Югославия. Танаффус пайтида Ахборот. 20.35 — Ахборот 20.55 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Офицерлар — Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

18.40 — Болалар учун спектакль. 19.25 — Қизиқувчилар экрани. 19.55 — Янгиликлар.

РАДИО

25 НОЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Н. Пўлатова, К. Раҳимов ва Ғ. Ёқубов ижро этади. 9.15 — Табассум. 10.45 — Севги қўшиқлари. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Партия планлари — ҳаётга! 13.30 — Касбим — қўшиқ. 14.00 — Табаррук замин 15.40 — С. Азимов. Қонли сароб. Спектакль. 18.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Локомотив» (Москва). 19.30 — Ёшлик. 20.25 — Ўзбек классик қўшиқлари. 21.00 — Табассум. 22.28 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси солистларининг концерти. 23.15 — Дам олиш концерти.

26 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Совет турмуш тарзи. 9.30 — Бадиий ҳаваскорлар ижро этади. 10.15 Ёзувчилар микрофон олдида. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Партия планлари — ҳаётга! 13.30 — Молдавия телевидениеси ва радиосининг эстрада оркестри чалади. 14.00 — Пахтакорлар беш йиллик вахтасида. 18.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 18.50 — Ёшлик. 20.25 — С. Айний номли Бухоро область театри артистларининг концерти. 21.00 — Абу Али ибн Сино таваллудининг 1000 йиллигига. 22.28 — Ў. Рашид шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.20 — Дам олиш концерти.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»
«СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ»
трестининг
54-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИ
ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда минорали кран машинистларини тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

18 ёшдан катта бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР РУС ТИЛИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ўқиш муддати — 4,5 ой.
Стипендия — 75 сўм.
Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 19-уй «Учкомбинат» («Радость» магазини қаршисида. 18 автобус, 13, 16, 9, 15 троллейбуслар; 4, 7, 9, 14, 11, 24, 28-трамвайлар билан бориш мумкин).

●

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги
4-ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТРЕСТНИНГ
165-КЎЧМА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИЛГАН КОЛОННАСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Жиззах шаҳрида вақтинча ишлаш учун сувоқчилар, паркетчилар, бўёқчилар.

Иш ҳақи — аккорд-мукофотли бўлиб, 30 процент пояс коэффициенти ва командировка харажатлари қўшиб тўланади.

Доимий ишга бош механик бўлимига 5—6-разрядли автослесарь, қурилиш машиналари ремонти бўйича слесарь, облицовкачи.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона, оилаликлар эса навбати билан квартира оладилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона — Аҳолини ишга жойлаштириш бюроси.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/XI да Оловуддиннинг сеҳрли шамчироғи (12.00), Севги ҳақида афсона (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/XI да Шошма, қуёш! 27/XI да Келинлар қўзғолони.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/XI да Чоллар ва кампирлар, 26/XI да Тошболта ошиқ.

●

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — янги программа, «ҲИНД ФИЛЛАРИ» ЙИРИК СОВЕТ АТТРАКЦИОНИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ (12.00, 16.00, 19.30).

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

25 НОЯБРЬ СОАТ 17.00 да СССР биринчилиги учун олий лиганинг

«ЛОКОМОТИВ» (Москва) — «ПАХТАКОР» (Тошкент)

КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ФУТБОЛ

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

26 ноябрь соат 19.00 да

ФУТБОЛ

«СССР — ЮГОСЛАВИЯ»

ўсмирлар терма командалари ўртасида

УЕФА ТУРНИРИНИНГ

САРАЛАШ МАТЧИ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66, Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 03275. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64585. Е. — 271. 7